YARGITAY 6. CEZA DAİRESİNİN YAĞMA SUÇUNUN KONUSUNU OLUŞTURAN MALIN DEĞERİNİN AZ OLMASI HÂLİNDE CEZA İNDİRİMİ ÖNGÖREN HÜKMÜN (TCK m.150/2) UYGULANMASI İLE İLGİLİ İÇTİHAT DEĞİŞİKLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE HÜKME YÖNELİK BAZI DÜŞÜNCELER(*)

Arş. Gör. **Ali BOYRACI**(**)

Öz

765 sayılı TCK'dan farklı olarak, 5237 sayılı TCK'nın 150/2. maddesinde düzenlenen yağma suçunda suçun konusunu oluşturan malın değerinin az olması hâlinde faile verilecek cezada indirim yapılabileceği öngörülmüştür. Maddeye göre, ceza indiriminin yapılabilmesi için aranan tek ölçüt ise değer azlığıdır. Bu durum yağma suçu ile yalnızca malvarlığı değerleri korunuyormuş gibi bir düşünceye yol açtığı için öğreti tarafından eleştirilmiş ve söz konusu maddenin yerinde bir düzenleme olup olmadığı tartışmalarının yaşanmasına yol açmıştır. Yargıtay 6. CD ise söz konusu maddenin uygulanmasına yönelik olarak çeşitli kıstaslar geliştirmiştir. Bu çerçevede TCK m.150/2'nin uygulanabilmesi için ilk olarak, suçun konusunu oluşturan malın değeri az olmalıdır. İkinci olarak, somut olayın özellikleri değerlendirilmelidir. Böylece malın değerinin az olduğu her durumda ceza indirimi yapılmamalıdır. Üçüncü olarak, fail daha çoğunu alabilme imkânına sahip iken, daha azını ve ihtiyacı kadarını almalıdır. Diğer bir anlatımla, failin kastı incelenmeli ve failde daha çoğunu alma veya ne bulursa alma şeklinde bir kastın olduğu tespit edilirse, ceza indirimi yapılmamalıdır. Ancak Yargıtay 6. CD yakın dönemde konu ile ilgili içtihadını değiştirmiş ve TCK m.150/2'nin uygulanabilmesi için failde daha çoğunu almaya yönelik bir kastın olup olmadığı hususunun dikkate alınamayacağına karar vermiştir. Bu çalışmanın konusu, Yargıtay 6. CD'nin TCK m.150/2 hükmünün uygulanmasına yönelik içtihat değişikliğinin değerlendirilmesi ve söz konusu hükmün yerindeliğinin incelenmesidir. Bu kapsamda ilk olarak, 765 sayılı TCK ile 5237 sayılı TCK'da yer alan düzenlemeler karşılaştırılacaktır. Daha sonra Yargıtay 6. CD'nin konu ile ilgili içtihadında yaptığı değişiklikten bahsedilecek ve TCK m.150/2'nin uygulanma koşullarına ilişkin görüşümüz ortaya konularak söz konusu içtihat değişikliği değerlendirilecektir. Ardından TCK m.150/2'nin yerindeliği sorunu öğreti görüşleri ışığında incelenecek ve konu ile ilgili görüş ve önerilerimize yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler

Yağma Suçu, Cebir, Tehdit, Değer Azlığı, Malvarlığına Karşı Suçlar, Hukuki Değer.

(*) Makalenin Dergiye Geliş Tarihi: 01.09.2022 - Makalenin Kabul Edildiği Tarih: 05.10.2022, DOI No: 10.54704/akdhfd.1169786.

Bu çalışma, Akdeniz Üniversitesi'nde 04-06 Temmuz 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilen *Uluslararası Akdeniz Hukuk Kongresi*'nde sözlü olarak sunulan ve Sempozyum Kitabı'nda özeti yayınlanan bildirinin genişletilmiş, geliştirilmiş ve makale formuna dönüştürülmüş halidir.

(**) Dokuz Eylül Üniversitesi, Hukuk Fakültesi / İzmir-Türkiye.
E-posta: ali.boyraci@deu.edu.tr,
Orcid Id: https://orcid.org/0000-0003-1112-4108.

"This article is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC 4.0)"

EVALUATION OF THE CHANGE OF PRACTICE OF CRIMINAL DIVISION NO.6 OF THE COURT OF APPEAL REGARDING THE ARTICLE OF 150/2 OF TURKISH PENAL CODE WHICH REGULATED A REMISSION IN CASE OF THE VALUE OF THE PROPERTY WHICH IS THE SUBJECT OF THE CRIME OF PLUNDER IS LOW AND SOME THOUGHTS ABOUT THE ARTICLE OF 150/2 OF TURKISH PENAL CODE

Abstract

Unlike the Turkish Penal Code No.765, it is regulated in the article of 150/2 of Turkish Penal Code No.5237 that the punishment to be applied for the defendant may be reduced in case of the value of the property which is the subject of the crime is low. According to article of 150/2, the only criteria to punisment for the defendant may be reduced is the value of the property is low. And that, on the other hand, was criticized by the doctrine as it led to the perception that only the property is protected with the crime of plunder and has led to some arguments about the appropriateness of the article of 150/2. However, Criminal Division No.6 of the Court of Appeal has developed various principles for the application of the mentioned article. In this context, at first, the value of the property which is the subject of the crime must be low in order to article of 150/2 of the Turkish Penal Code No.5237 to be applicable. Secondly, the circumstances of the cases should be considered. Thus, the punisment will not be reduced in any case that the value of property is low. Thirdly, the defendant should take less and as much as he/she needs while he/she has the oppurtunity to get more. In other words, the defendant's intent (mens rea) should be considered and if it is confirmed that the defendant has the intention to take more or take whatever he/she finds, the punishment to be applied will not be reduced. But Criminal Division No.6 of the Court of Appeal has recently changed its practises and it decided that it can't be considered whether the defendant has the intention to get more in order to the punisment to be applied is reduced. This study is aimed that to evaluate the change of practice of Criminal Division No.6 of the Court of Appeal about the principles of application of the article of 150/2 of Turkish Penal Code and to examine the appropriateness of the article of 150/2. In this context, at first, the regulations in the Turkish Penal Code No.765 and Turkish Penal Code No.5237 will be compared. After that the change of practice of Criminal Division No.6 of the Court of Appeal will be mentioned and our opinion about the application of the article of 150/2 of the Turkish Penal Code will be prensented and that change in court practice will be evaluated. Then the appropriateness of the article of 150/2 of Turkish Penal Code will be examined in the light of doctrinal views and our opinions and suggestions on the subject will be presented.

Keywords

Crime of Plunder, Coercion, Threat, Crimes Against Property, Value of Low, Legal Value.

Extended Abstract

Unlike the Turkish Penal Code No.765, it is regulated in the Turkish Penal Code No.5237 that the punishment to be applied for the defendant may be reduced in case of the value of the property which is the subject of the crime is low. In fact, according to the article of 150/2 of the Turkish Penal Code No.5237 "*due to the property which is the subject of the crime of plunder is low, the punishment to be applied for the defendant may be reduced from one third to half.*". However, Criminal Division No.6 of the Court of Appeal has developed various principles for the application of the mentioned article. In this context, at first, the value of the property which is the subject of the crime must be low in order to article of 150/2 of the Turkish Penal Code No.5237 to be applicable. According to Criminal Division No.6 of the Court of Appeal, this is the basic principle for the application of the article 150/2 and whether the value of property is low or not must be determined with objective criteria. Therefore, determining the value of property, the economic situation of the perpetrator or the victim must not be taken into account. Secondly, the circumstances of the cases should be considered. Thus, the punisment will not be reduced in any case that the value of property is low. Thirdly, the defendant should take less and as much as he/she needs while he/she has the oppurtunity to get more. In other words, the defendant's intent (mens rea) should be considered and if it is confirmed that the defendant has the intention to take more or take whatever he/she finds, the punishment to be applied will not be reduced. It is stated

that the requirement that the defendant doesn't have the intention to take more in order to the punishment to be applied is reduced has led some disputes both in doctrine and in court practices. Because the article of 150/2 of the Turkish Penal Code is only mentioned about property with low value. Therefore, the requirement that the defendant doesn't have the intention to take more in order to the punishment to be applied is reduced has been criticized both by the doctrine and by the judges who stated dissenting opinions in some judicial decisions on the grounds that it is against the principle of legality. Nevertheless, Criminal Division No. 6 of the Court of Appeal has consistently applied the three criteria which mentioned above in its decisions since the date of entry into force of Turkish Penal Code No.5237. However, Criminal Division No.6 of the Court of Appeal which examines the request of appeal for the crime of plunder has recently changed its practices and decided that it can't be considered whether the defendant has the intention to get more in order to the punisment to be applied is reduced since it is not specifically mentioned in the article of 150/2 of the Turkish Penal Code. This study is aimed to examine the principles of application of the article of 150/2 of Turkish Penal Code in the light of Court of Appeal's practices and to evaluate the change of practice of Criminal Division No.6 of the Court of Appeal. In this context, at first, legistation will be mentioned. Then our view on the subject will presented by evaluating the criteria of Criminal Division No.6 of the Court of Appeal regarding the application of the article of 150/2 of Turkish Penal Code and change of practice of Criminal Division No.6 of the Court of Appeal. After that the appropriateness of the article of 150/2 of Turkish Penal Code will be questioned and our legislative amendment proposal will be presented.

GİRİŞ

Yağma suçunda suçun konusu olan malın değerinin az olması hâlinde fail hakkında hükmedilecek cezada indirim yapma imkânı tanıyan düzenleme hukukumuza ilk defa 5237 sayılı TCK ile girmiştir. 5237 sayılı TCK'nın 150/2. maddesine göre "*Yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle, verilecek ceza üçte birden yarıya kadar indirilebilir*." Madde incelendiğinde ceza indiriminin yapılabilmesi için aranan yegâne ölçütün "değer azlığı" olduğu görülmektedir. Bu durum ise öğretide birtakım eleştirilerin yapılmasına yol açmıştır. Bazı yazarlar yağma suçu ile sadece malvarlığı değerlerinin değil, aynı zamanda kişi özgürlüğü ve vücut bütünlüğü gibi hukuki değerlerin de korunmasına rağmen kanun koyucunun ceza indiriminde salt suçun konusunu oluşturan malın değerinin azlığını dikkate almasını isabetli bulmamaktadır[1].

Yağma suçundan dolayı verilen kararların temyiz incelemesini yapan Yargıtay 6. CD ise 19.12.2005 tarihinde verdiği bir karar[2] ile TCK m.150/2'nin uygulanma şartlarının neler olduğunu ortaya koymuş ve bu içtihadını istikrarlı şekilde devam ettirmiştir. Buna göre;

TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi yapılabilmesi için temel ölçüt, suçun konusunu oluşturan malın değerinin az olmasıdır. Ancak malın değerinin az ol-

1 Bkz. Mahmut Koca, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu", *Legal Hukuk Dergisi* 3, S. 32 (2005): 2817; Mahmut Koca ve İlhan Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler,* (Ankara: Adalet Yayınevi, 2020), 711; Nur Centel, Hamide Zafer ve Özlem Çakmut, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar Cilt: I,* (İstanbul: Beta Yayıncılık, 2021), 410; Durmuş Tezcan, Mustafa Ruhan Erdem ve R. Murat Önok, *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021), 821; Gökhan Taneri ve Gani Kamışlı, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar*, (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018), 908.

2 Y6.CD, 19.12.2005, E. 2005/11614, K. 2005/12107, https://lib.kazanci.com.tr/kho3/ibb/files/6cd-2005-11614.htm, (E.T. 05.05.2022).

ması hükmün uygulanabilmesi için tek başına yeterli değildir. Hâkimin ayrıca somut olayın özelliklerini de göz önünde bulundurması gerekir. Nitekim Yargıtay 6. CD yağma suçu ile birlikte kasten öldürme, kasten öldürmeye teşebbüs, cinsel saldırı veya cinsel istismar gibi bazı suçların bir arada işlenmesi hâlinde, yağma suçuna konu olan malın değeri az olsa dahi fail hakkında ceza indirimi yapılamayacağına karar vermektedir.

Nihayet TCK m.150/2'nin uygulanabilmesi için ayrıca failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken, yalnızca ihtiyacı kadarını alması gerekmektedir. Bu çerçevede, fail değeri az olan bir malı almış olsa bile eğer elde ettiğinden daha fazlasını alma veya ne bulursa alma kastıyla hareket etmiş ise malın değerinin az olduğundan bahisle ceza indiriminden yararlanamayacaktır.

Bununla birlikte Yargıtay 6. CD son dönemde verdiği kararlarında konu ile ilgili içtihadında değişikliğe gitmiş ve artık TCK m.150/2 uyarınca faile verilecek cezada indirim yapılabilmesi için failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken, yalnızca ihtiyacı kadarını alması şeklinde bir şartın aranmayacağına karar vermiştir.

Bu çalışmanın amacı, Yargıtay 6. CD'nin TCK m.150/2 hükmünün uygulanma şartlarına ilişkin içtihat değişikliğini değerlendirmek ve söz konusu hükmün yerinde bir düzenleme olup olmadığını sorgulamaktır. Çalışma kapsamında öncelikle 765 sayılı TCK ile 5237 sayılı TCK'da yer alan ilgili düzenlemeler karşılaştırılmıştır. Daha sonra Yargıtay 6. CD'nin konu ile ilgili yerleşik içtihadından bahsedilmiş ve söz konusu içtihatta meydana gelen değişikliğe değinilmiştir. Ardından da TCK m.150/2'nin uygulanma şartları ile ilgili görüşümüz ortaya konulmuş ve bu çerçevede Yargıtay 6. CD'nin içtihat değişikliği değerlendirilmiştir. Son olarak ise TCK m.150/2'nin yerinde bir düzenleme olup olmadığı hususu, öğreti görüşleri doğrultusunda irdelenmiş ve hükme yönelik değişiklik önerimizden bahsedilmiştir.

I. KANUNİ DÜZENLEME

A. 765 SAYILI TCK'DA YER ALAN DÜZENLEME

765 sayılı TCK'da malvarlığına karşı suçlar "Cürümler" başlıklı ikinci kitabın "Mal Aleyhinde İşlenen Cürümler" başlıklı onuncu babında 491 ilâ 524. maddeler arasında düzenlenmişti. Kanunun 522. maddesinde ise bu bapta düzenlenen suçlar açısından uygulanabilecek ortak bir hüküm sevk edilmişti. Buna göre "***Onuncu babda beyan olunan cürümlerin işlenmesinde cürmün mevzuu olan şeyin veya ika edilen zararın kıymeti*** *pek fahiş ise mahkeme cürme mahsus olan cezayı yarısına kadar artırır ve* ***eğer hafif ise yarısına ve eğer pek hafif ise üçte birine kadar eksiltir***." Fakat aynı maddenin üçüncü fıkrası ile söz konusu ceza indiriminin "*onuncu babın ikinci faslında yer alan suçlar*"[3] açısından uygu-

[3] Bu suçlar; yağma (m.495-497), korkutarak faydalanma (m.498) ve adam kaldırma (m.499-500) idi.

lanamayacağı hüküm altına alınmıştı. Yağma suçu da onuncu babın ikinci faslında yer aldığından, m.522/3 uyarınca yağma suçunda suçun konusunu oluşturan malın değerinin hafif veya pek hafif olması hâlinde fail hakkında ceza indirimi yapılması mümkün olmamaktaydı[4].

Bununla birlikte yağma suçu açısından ceza indirimini engelleyen TCK m.522/3 hükmünün Anayasa m.2, m.10 ve m.138'e aykırı olduğu ileri sürülmüş fakat Anayasa Mahkemesi hükmün anayasaya aykırı olmadığına karar vermişti[5].

---

[4] Yağma suçunun cezasının alt ve üst sınırının yüksek olması nedeniyle (10 yıldan 20 yıla kadar hapis cezası) söz konusu madde öğretide eleştirilmekteydi. Gerçekten de bu durumda mağdurun gözlüğünü zor kullanarak alan failin, mağdurun gözünü çıkaran faile nazaran daha fazla ceza aldığı ifade edilmekteydi. Bkz. Hüseyin Eker, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçunda Değer Azlığı Kavramı", *Terazi Hukuk Dergisi* 5, S. 50 (2010): 129. *Kaylan* da bu maddenin bazı somut olaylarda uygulayıcılar açısından rahatsız edici bir durum oluşturduğunu belirtmekteydi. Bkz. Keskin Kaylan, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçları (765 ve 5237 Sayılı Yasalardaki Düzenlemelerin Karşılaştırmalı Bir Değerlendirmesi)", *Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 1, S. 1 (2013): 46.

[5] Hükmün Anayasa m.2 ve m.10'a aykırı olduğuna yönelik iddia yönünden Anayasa Mahkemesi'nin değerlendirmesi şu şekildedir: "*... TCK'nın onuncu babının ikinci faslında öğeleri ve cezaları düzenlenen yağma, yol kesmek suçları, yalnız eşyaya karşı değil, aynı zamanda kişi özgürlüğüne, beden bütünlüğüne, ruh sağlığına yönelik olarak malın, cebir, şiddet ve tehdit kullanmak suretiyle alınmasıdır. Bu nedenle, gasp suçu, toplumsal yarar ve cezanın önleyiciliği ve caydırıcılığı yönünden sırf mala karşı işlenen öteki suçlardan farklı tutularak daha ağır ceza yaptırımına bağlanmıştır. Yasa koyucu, kuşkusuz Anayasa'nın ve ceza hukukunun temel ilkelerine bağlı kalmak koşuşuyla cezalandırmada güdülen amacı da gözeterek hangi eylemlerin suç sayılacağını ve bunlara verilecek cezanın nevi ve miktarı ile artırım ve indirim nedenlerini saptayabilir. Mala karşı olduğu kadar kişi özgürlüğüne, beden ve ruh sağlığı ve bütünlüğüne de yönelik olması nedeniyle onuncu babın ikinci faslında yazılı suçlar için verilecek cezalarda 522. maddenin üçüncü fıkrasındaki itiraz konusu kural uyarınca Devletin ceza politikasının sonucu, suça verilen önem, cezalandırmada güdülen amaç gözetilerek eşyanın değerinin hafif olmasına bağlı olarak indirim yapılmaması, hukuk devleti ilkesine aykırı değildir... İtiraz konusu kural, Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırı değildir...*". Anayasa m.138'e aykırılık iddiası yönünden ise Anayasa Mahkemesi şu değerlendirmede bulunmuştur: "... *Anayasa'nın 138. maddesinin birinci fıkrasında, "Hâkimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verirler" denilmektedir. Buna göre hâkim, Anayasa, yasa, tüzük, yönetmelik gibi pozitif hukuk kurallarıyla bağlıdır. Hâkim delilleri değerlendirir, aşağı ve yukarı sınırlar arasında cezayı tayin ederken yasaların yorumunda kuralların olaylara uygulanmasında takdir hakkını kullanır. Takdir hakkı, her türlü kuraldan bağımsız olarak, hâkimin kendi adalet, hak ve nasafet anlayışı ile karar vermesi anlamını taşımaz. Bu nedenle, itiraz konusu kural, Anayasa'nın 138. maddesine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir...".* AYM Kararı, 21.07.2000, E. 1998/4, K. 1999/23, https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/1999/23?KararTarihiIlk=07%2F06%2F1999&KararTarihiSon=07%2F06%2F1999, (E.T. 06.05.2022). Bu kararda 4 AYM üyesi aşağıdaki gerekçeyle karşı oy kullanmıştır: "... *Yasa'nın 522. maddesinin ilk fıkrasındaki cezanın artırılmasına veya indirilmesine ilişkin kural, suçun niteliğiyle değil, suç konusu olan şeyin veya verilen zararın değeriyle ilgili olduğundan hırsızlık, ızrar veya gasp suçları yönünden fark gözetilmemesi gerekir. Gasp suçu, mala karşı olmasının yanı sıra, kişiye karşı cebir, şiddet ve tehdit içerdiği için doğal olarak hırsızlık suçundan daha ağır bir suçtur. Yasakoyucu da temel cezayı saptarken bunu gözeterek daha ağır bir yaptırım öngörmüştür. Ayrıca sanığın gaspta bulunurken uyguladığı cebir ve şiddet, darp, yaralama veya öldürmeye vardığında, sanığa bu suçlar için de ceza verilmektedir. Suçun niteliği gözetilerek temel cezanın yüksek tutulması adil ve haklı görülebilirse de, suç konusunun değerini esas alan bir ilkenin bunu yalnız artırma nedeni kabul edip indirim nedeni kabul etmemesi aynı çerçevede değerlendirilemeyeceğinden hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmaz... Ceza hukuku alanında da eşitlik ve ceza adaletini sağlamak hukuk devletinin önde gelen görevlerindendir.*

B. 5237 SAYILI TCK'DA YER ALAN DÜZENLEME

5237 sayılı TCK'nın "Özel Hükümler" başlıklı ikinci kitabının "Kişilere Karşı Suçlar" başlıklı ikinci kısmının onuncu bölümünde "Malvarlığına Karşı Suçlar" 141 ilâ 169. maddeler arasında düzenlenmiştir. Ancak 5237 sayılı TCK'da, 765 sayılı TCK'da olduğu gibi malvarlığına karşı suçlar bölümünde düzenlenen suçlar açısından suçun konusu olan malın değerinin fazla veya az olması hâlinde ceza artırımı ya da ceza indirimi öngören ortak bir hüküm bulunmamaktadır. Bunun yerine 5237 sayılı TCK, bazı suç tipleri[6] açısından özel hüküm koyarak söz konusu suçun konusunu oluşturan malın değerinin az olmasını ceza indirimi yapılmasını gerektiren veya cezayı kaldıran bir hâl olarak düzenlemiştir. Bu suçlardan biri de yağma suçudur. 5237 sayılı TCK'nın 150/2. maddesine göre "*Yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle, verilecek ceza üçte birden yarıya kadar indirilebilir*[7]." Görüldüğü üzere 5237 sayılı

Ceza Yasası'nın 522. maddesinin suç konusu eşyanın veya zararın değerinin çok yüksek olması durumunda cezanın yarı oranında artırılmasını öngören genel kuralının aralarında gasp suçunun da bulunduğu onuncu babtaki tüm suçlara uygulanması zorunluluğuna karşın, değerin hafif veya pek hafif olmasının gasp suçları yönünden indirim nedeni kabul edilmemesi, değer gözetildiğinde suçlarının konusu hafif, pek hafif olarak nitelendirilen ve bu nedenle de aynı konumda olmayan suçlulara aynı kuralın uygulanması sonucunu doğuracaktır. Böyle bir uygulamayı haklı gösterecek makul, kabul edilebilir bir neden de bulunmadığından, itiraz konusu kural, farklı konumda bulunanlara farklı kuralların uygulanmasını zorunlu kılan eşitlik ilkesi ile de bağdaşmamaktadır. Eşitliği bozan ve adil olarak da nitelendirilmesi olanağı bulunmayan bu durumun eşitlik ve hukuk devleti ilkelerine aykırı olduğu sonucuna varılmıştır. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kuralın iptali gerektiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyoruz."

6 Söz konusu suçlar; hırsızlık (m.145), yağma (m.150/2), zimmet (m.249) ve irtikâp (m.250/4)tır. Mala karşı işlenen suçlar ile değer kavramı yakın ilişkili olduğundan, değer azlığına ilişkin hükümlerin malvarlığına karşı işlenen diğer suçlar açısından da düzenlenmesi gerektiği görüşü için bkz. Caner Gürühan, Tahir Hami Topaç ve Ahmet Serhat Ergin Kanat, "Yargıtay'ın Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Değer Azlığı Kavramına Yönelik Yaklaşımı", *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, S. 8 (2016): 223. *Özbek ve Meraklı* ise kanun koyucunun yağma suçunda malın değerinin az olması hâlinde ceza indirimi öngören bir hüküm sevk etmesine rağmen haksızlık içeriği yağma suçuna nazaran daha az olan güveni kötüye kullanma, karşılıksız yararlanma gibi malvarlığına karşı işlenen diğer suçlarda benzer bir hükme yer vermemesinin tutarlı olmadığını ifade etmektedir. Bkz. Veli Özer Özbek ve Serkan Meraklı, "Hırsızlık Suçunda Malın Değerinin Azlığının Tespiti ve Buna Bağlı Olarak Ortaya Çıkan Hukukî Sorunlar", *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 19, S. 1 (2017): 34, 35.

7 Maddenin TBMM'de kabul edilen ilk hâlinde "*indirilir*" ifadesi kullanılmıştı. Ancak 5237 sayılı TCK yürürlüğe girmeden önce 29.05.2005 tarihli ve 5377 sayılı Kanunun 17. maddesiyle "*indirilir*" ifadesi "*indirilebilir*" şeklinde değiştirilerek ceza indiriminin uygulanıp uygulanmayacağı konusunda hâkime takdir yetkisi tanınmıştır. Bkz. Kaylan, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçları (765 ve 5237 Sayılı Yasalardaki Düzenlemelerin Karşılaştırmalı Bir Değerlendirmesi)", 46; Gürühan, Topaç ve Kanat, "Yargıtay'ın Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Değer Azlığı Kavramına Yönelik Yaklaşımı", 225; Mustafa Artuç, *Malvarlığına Karşı Suçlar*, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2018), 469; Ahmet Hulusi Akkaş, "Suç Konusu Malın Değerinin Azlığının Ceza Sorumluluğuna Etkisi", *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 9, S. 1 (2018): 333, 334; Yasemin Maraşlı Dinç ve Muhammet Emin Ruhi, "Türk Ceza Kanununda Yağma Suçu", *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 11, S. 2 (2018): 95, 96; Esra Şule Korkmaz, *Türk Ceza Hukukunda Yağma Suçu*, (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021), 120; Seyithan Öztürk ve Fidan Balcı, *Hırsızlık Karşılıksız Yararlanma (Kaçak Elektrik, Su ve Doğalgaz Kullanımı) ve Yağma Suçları*, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2020): 753; Veli Özer Özbek, Koray Doğan ve Pınar Bacaksız, *Türk Ceza Hukuku*

TCK'da, 765 sayılı TCK'dan farklı olarak, yağma suçunda suçun konusu olan malın değerinin az olması hâlinde faile verilecek cezada indirim yapılabilmesine imkân tanınmıştır.

Ancak 5237 sayılı TCK'nın yürürlüğe girmesinden sonra yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin az olması hâlinde ceza indirimi öngören 150/2. maddenin Anayasanın 2. ve 10. maddelerine aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilmesi için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmuştur. Anayasa Mahkemesi ise söz konusu hükmün anayasaya aykırı olmadığı sonucuna varmıştır[8].

Özel Hükümler, (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021), 663; Mahmut Koca ve İlhan Üzülmez, *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2020), 712; Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı Suçlar*, 410; M. Emin Artuk, Ahmet Gökcen, M. Emin Alşahin ve Kerim Çakır, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2019), 611; Doğan Soyaslan, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, (Ankara: Yetkin Yayınları, 2018), 434. *Eker*, maddenin ilk hâlinde mahkemelere ceza indirimi yapma zorunluluğu getirildiğini fakat mahkemelerin söz konusu maddedeki değer azlığı kavramını, 765 sayılı TCK'nın 522. maddesindeki hafif ve pek hafif değer gibi yorumlayarak cezalarda fazla indirim yaptıklarını, bunun üzerine kanun koyucunun "indirilir" ifadesini "indirilebilir" şeklinde değiştirerek, mahkemelere ceza indirimi yapıp yapmama konusunda takdir hakkı tanıdığını ifade etmektedir. Bkz. Eker, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçunda Değer Azlığı Kavramı", 132, 133. Benzer görüş için bkz. Artuç, *Malvarlığına Karşı Suçlar*, 469; Hasan Tahsin Gökcan ve Mustafa Artuç, *Türk Ceza Kanunu Şerhi 4. Cilt (m.141-196)*, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2021), 5468.

8 "*... Malvarlığına karşı işlenen suçlarda suça konu malın değeri, verilecek cezanın saptanmasında modern ceza kanunlarının dikkate aldığı bir unsurdur. Malın değerinin azlığı nedeniyle bazı suçlarda indirim yapılması, meydana gelen zarar ile verilecek ceza arasındaki makul oranın korunması gereksiniminden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle, 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda malvarlığına karşı işlenen suçlardan yağma ve hırsızlık suçlarında malın değerinin azlığı kanuni hafifletici neden sayılmıştır. Ancak, 5237 sayılı Yasa'da yağma suçunda hırsızlık suçundan farklı olarak, suça konu malın değerinin azlığı nedeniyle hâkimin ceza vermekten vazgeçebilmesi öngörülmemiş ve yapılması gereken indirim oranı açıkça belirlenmiştir. Bu durum, yağma suçunda hukuka aykırılığın derecelendirilebilir olmasıyla değil, işlenen haksızlığın ağırlığıyla ilgilidir. Hukuk devletinde, ceza ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirlerine ilişkin kurallar, cezalarda yapılacak artırım ve indirim nedenleri ve oranları, ceza hukukunun ana ilkeleri ile Anayasa'nın konuya ilişkin kuralları başta olmak üzere, ülkenin sosyal, kültürel yapısı, etik değerleri ve ekonomik hayatın gereksinmeleri göz önüne alınarak saptanacak suç ve ceza siyasetine göre belirlenir. Yasa koyucu cezalandırma yetkisini kullanırken hangi eylemlerin suç sayılacağı, bunun hangi tür ve ölçüdeki ceza yaptırımı ile karşılanacağı, nelerin indirim veya artırım sebebi olarak kabul edilebileceği konularında takdir yetkisine sahip olmakla birlikte, bu yetkisini kullanırken suç ve ceza arasındaki adil dengenin korunması, öngörülen cezanın cezalandırmada güdülen amacı gerçekleştirmeye elverişli olması, insanlık haysiyetine aykırı ve zalimane olmaması gibi hususları da dikkate almak zorundadır. Sadece failin hareketini esas alarak ve hareket için öngörülen ceza miktarlarını kıyaslayarak suç ve ceza arasında adil denge bulunup bulunmadığı konusunda bir karar vermek sorunu tek yönlü ya da eksik olarak ele almak anlamına gelir. Suç ve ceza arasında adalete uygun bir oranın bulunup bulunmadığının saptanmasında, herhangi bir suç için konulmuş ceza ile yapılacak bir kıyaslama değil, o suçun toplum yaşamında yarattığı sonuç, failin ve suçtan zarar görenin kişiliği, maddi ve manevi zararın azlığı veya çokluğu da etkilidir. Yasa koyucu, değişik eylemler için aynı cezayı öngörebileceği gibi, daha hafif kabul edilen bir eylem için dağa ağır bir cezayı da uygun görebilir. Devletin takip ettiği suç ve ceza politikası, suça verilen önem ve cezalandırmada güdülen amaç gözetilerek, suça konu eşyanın değerine bağlı olarak yağma suçu için verilecek cezada indirim yapılmasını öngören kuralda hukuk devleti ve eşitlik ilkelerine aykırı bir yön bulunmamaktadır. Açıklanan nedenlerle, kural Anayasa'nın 2.ve 10. maddelerine aykırı değildir. İptal isteminin reddi gerekir..."* AYM Kararı, 05.03.2009, E. 2005/120, K. 2009/40, https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2009/40?KararNo=2009%2F40, (E.T. 09.05.2022).

II. YARGITAY 6. CEZA DAİRESİNE GÖRE TCK M.150/2'NİN UYGULANMA ŞARTLARI

Yargıtay 6. CD, 5237 sayılı TCK'nın yürürlüğe girdiği tarihten sonra vermiş olduğu kararlar ile TCK m.150/2 hükmünün uygulanma şartlarının neler olduğunu ortaya koymuş ve konu ile ilgili istikrarlı bir uygulama geliştirmiştir. Bu kapsamda örneğin, 19.12.2005 tarihinde verdiği bir kararda şu değerlendirmelerde bulunmuştur: "*... 5237 sayılı TCY'nin 150. maddesinin 2. fıkrasındaki "malın değerinin azlığı" kavramının, 765 sayılı TCY'nin 522. maddesindeki hafif ve pek hafif ölçütleriyle, her iki maddenin de cezadan indirim olanağı sağlanmak dışında benzerliği bulunmadığı, "değerin azlığı"nın 5237 sayılı Yasaya özgü ayrı ve yeni bir kavram olduğu, bunun; daha çoğunu alabilme olanağı varken, yalnızca gereksinmesi kadar (örneğin; birkaç meyve veya ekmek, yiyecek; bir-iki defter, kalem; sigara, bira ve benzeri) değer olarak da az olan şeyi alma durumunda, olayın özelliği ve sanığın kişiliği de değerlendirilerek, yasal ve yeterli gerekçeleri de açıklanarak uygulanabileceği gözetilmeden*[9]*...*" Yargıtay 6. CD'nin bu kararına göre TCK m.150/2'nin uygulanabilmesi için şu üç şartın bir arada bulunması gerekir:

- Malın değeri az olmalı,
- Suçun işleniş şekli ve somut olayın özellikleri dikkate alınmalı,
- Fail daha çoğunu alabilme imkânına sahip iken, yalnızca ihtiyacı kadar olanını almalıdır.

A. MALIN DEĞERİ AZ OLMALI

Yargıtay 6. CD'nin uygulamasına göre failin TCK m.150/2'de yer alan ceza indiriminden yararlanabilmesi için varlığı gereken ilk şart, yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin az olmasıdır. Bu şart aynı zamanda söz konusu maddenin uygulanabilmesi için temel ölçüt konumundadır[10]. Nitekim hâkim, somut olayda failin cebir veya tehdit kullanarak mağdurdan zorla aldığı malın değerinin az olmadığını tespit ettiğinde, diğer şartları incelemeksizin TCK

Anayasa Mahkemesi'nin bu kararının gerekçesi ile 765 sayılı TCK'nın 522/3. maddesinin anayasaya aykırı olmadığına dair verdiği kararın gerekçesi arasındaki benzerlik dikkat çekicidir. Ancak iki karar arasında şöyle bir fark ki 765 sayılı TCK'nın 522/3. maddesinin anayasaya aykırı olmadığına dair verilen karar oyçokluğu ile alınmış iken, 5237 sayılı TCK'nın 150/2. maddesinin anayasaya aykırı olmadığına dair kararda oybirliği vardır.

9 Y6.CD, 19.12.2005, E. 2005/11614, K. 2005/12107, https://lib.kazanci.com.tr/kho3/ibb/files/6cd-2005-11614.htm, (E.T. 12.05.2022).

10 "*... TCK'nın 150. maddesinin ikinci fıkrası, yağma suçunun konusunu oluşturan değerin az olmasını temel almaktadır... Hâkim, gasp edilen veya gasp edilmeye kalkışılan şeyin değerinin azlığını ceza indirimi yapmakla değerlendirebilecektir... Buna karşılık maddenin uygulanmasındaki en önemli ölçüt, şüphesiz değer ölçüsüdür...*" Y6.CD, 19.11.2021, E. 2021/24020, K. 2021/18397, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 13.05.2022). Benzer yönde değerlendirme yapan Yargıtay CGK kararları için bkz. YCGK, 22.06.2021, E. 2019/58, 2021/303; 10.12.2020, E. 2019/593, K. 2020/514; 04.12.2018, E. 2017/92, K. 2018/606 https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 13.05.2022).

m.150/2'nin uygulanmamasına karar verecektir. O hâlde değer azlığı kavramından ne anlaşılması gerektiğinin ortaya konulması önem arz etmektedir. Bu çerçevede öncelikle kanun metninin incelenmesinin faydalı olacağı düşünülebilir.

Ancak TCK m.150/2'nin metnine bakıldığında değer azlığı kavramına ilişkin herhangi bir belirlemenin bulunmadığı, örneğin, "*bu maddenin uygulanmasında ekonomik değeri 200 TL ve daha az olan malların değerinin az olduğu kabul edilir*" şeklinde sayısal bir sınırlama getirilmediği görülmektedir[11]. Bu durumda kanun koyucunun değer azlığı kavramının içeriğinin belirlenmesi hususunu öğretiye ve yargı kararlarına bıraktığı söylenebilir.

Konu ile ilgili olarak öğretide çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. Bazı yazarlara göre, malın değerinin az olup olmadığı, failin ya da mağdurun ekonomik durumu göz önüne alınmaksızın objektif ölçütlerle belirlenmelidir[12]. Buna karşın

---

[11] 765 sayılı TCK dönemindeki uygulamada ise ilgili Ceza Daireleri tarafından her yıl belirli bir miktar belirlenmekteydi. Bkz. Özcan Özbey, "Yağma Suçunda Daha Az Cezayı Gerektiren Hal ve Etkin Pişmanlık Hükmünün Uygulaması", *Terazi Hukuk Dergisi* 5, S. 44 (2010): 132; Mustafa Danışman, "Yağma Suçlarında Değer Azlığı", *Terazi Hukuk Dergisi* 5, S. 41 (2010): 129; Timuçin Köprülü, "Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlarda Değer Azlığı", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 71 (2007): 254, 255; Gürühan, Topaç ve Kanat, "Yargıtay'ın Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Değer Azlığı Kavramına Yönelik Yaklaşımı", 222; Artuç, *Malvarlığına Karşı Suçlar*, 470; Gökcan ve Artuç, *Ceza Kanunu Şerhi*, 5469. Ancak Yargıtay Ceza Daireleri arasında miktarların belirlenmesinde yeknesak bir uygulamanın olmaması sorunlara yol açmaktaydı. Bkz. Gürühan, Topaç ve Kanat, "Yargıtay'ın Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Değer Azlığı Kavramına Yönelik Yaklaşımı", 222. Nitekim 5237 sayılı TCK döneminde Yargıtay 6. CD söz konusu uygulamadan vazgeçerek malın değerinin az olup olmadığına karar verirken yıllık bir değer ölçütü benimseme yolunu tercih etmemiştir: "*... 5237 sayılı Kanun'un 150. maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmasında, 765 sayılı TCK'nın 522. maddesinde öngörülen "hafif" ya da "pek hafif" kavramlarıyla irtibatlı bir yoruma girilmemeli,* ***Yargıtaydan anılan maddenin uygulanması sürecindeki içtihatlarına paralel şekilde yıllık değer ölçülerini belirlemesi beklenmemelidir****...*" Y6.CD, 29.11.2021, E. 2021/24020, K. 2021/18397, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 13.05.2022).

[12] Koca ve Üzülmez, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 712; Artuç, *Malvarlığına Karşı Suçlar*, 470; Eker, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçunda Değer Azlığı Kavramı", 134; Köprülü, "Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlarda Değer Azlığı", 260, 261; Akkaş, "Suç Konusu Malın Değerinin Azlığının Ceza Sorumluluğuna Etkisi", 328; Gürühan, Topaç ve Kanat, "Yargıtay'ın Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Değer Azlığı Kavramına Yönelik Yaklaşımı", 228; Öztürk ve Balcı, *Yağma Suçları*, 754; Köksal Bayraktar, Ali Kemal Yıldız, Eylem Aksoy Retornaz, Güçlü Akyürek, Ali Hakan Evik, Zeynel T. Kangal, Pınar Memiş Kartal, Hasan Sınar, Vesile Sonay Evik, Sinan Altunç, Asuman Aytekin İnceoğlu, Gülşah Bostancı Bozbayındır ve Erman, Barış, *Özel Ceza Hukuku Malvarlığına Karşı Suçlar, C. IV*, (İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018), 109; Gökcan ve Artuç, *Ceza Kanunu Şerhi*, 5469; Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı Suçlar*, 410; Mustafa Özen, *Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Hukuku Özel Hükümler*, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2017), 685; Özbey, "Yağma Suçunda Daha Az Cezayı Gerektiren Hal ve Etkin Pişmanlık Hükmünün Uygulaması", 131. *Soyaslan*'a göre hâkim malın değerinin az olup olmadığını belirlerken kendisinin ya da mağdurun veya failin değer yargılarına göre hareket etmemelidir. Zira bu hâlde hâkim objektif olamaz. O hâlde değer azlığının tespitinde normal bir vatandaşın değer yargıları esas alınmalı ve hâkim kendisini normal bir vatandaşın yerine koyarak karar vermelidir. Bkz. Soyaslan, *Ceza Özel Hükümler*, 434. Benzer görüş için bkz. Durmuş Tezcan, Mustafa Ruhan Erdem ve R. Murat Önok, *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*, (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021), 780, 822. *Sahillioğlu Baklacı* ise değer azlığının belirlenmesinde normal bir vatandaşın esas alınmasının objektif bir ölçüt olarak kabul edilemeyeceği görüşündedir. Bkz. Sevim Sahillioğlu Baklacı, "Yağma Suçu", Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir: Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2020, 91.

diğer görüş, hâkimin malın değerinin az olup olmadığına karar verirken, kendi değer yargıları veya failin ya da mağdurun değer yargıları gibi sübjektif ölçütlerden hareket etmesini savunmaktadır[13].

İfade etmek gerekir ki öğretide yaşanan bu tartışma salt teorik bir anlama sahip olmayıp aynı zamanda pratik bir önemi haizdir. Zira kabul edilen görüşe göre, somut olayda TCK m.150/2'nin uygulanıp uygulanmayacağı sorusuna verilecek cevap değişebilmektedir. Söz gelimi, işsiz bir uyuşturucu bağımlısı olan (A)'nın cebir kullanarak iş adamı (B)'den aldığı 1500 TL objektif olarak az olmayan bir değer sayılabilecek iken, (B) için çok küçük bir miktar olabilir. İşte bu durumda sübjektif ölçütten hareket edilirse, 1500 TL mağdur (B) açısından az bir miktar olduğundan, (A)'nın TCK m.150/2'de öngörülen ceza indiriminden yararlanabilmesi gündeme gelecek fakat objektif ölçüt esas alınırsa ceza indirimi söz konusu olmayacaktır.

Yargıtay 6. CD ise objektif ölçütü benimsemektedir. Dolayısıyla malın değerinin az olup olmadığı failin ya da mağdurun ekonomik durumu göz önüne alınmadan, objektif ölçütten hareket ederek belirlenecektir[14]. Bu çerçevede Yargı-

---

13 Söz konusu görüş ile ilgili olarak bkz. Soyaslan, *Ceza Özel Hükümler*, 434.

14 "*... 5237 sayılı Kanun'un 150. maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmasında, 765 sayılı TCK'nın 522. maddesinde öngörülen "hafif" ya da "pek hafif" kavramlarıyla irtibatlı bir yoruma girilmemeli, Yargıtaydan anılan maddenin uygulanması sürecindeki içtihatlarına paralel şekilde yıllık değer ölçülerini belirlemesi beklenmemelidir. Hâkim ... her somut olayda, olayın özelliklerini dikkate alacak, TCK'nın 3. maddesinde öngörüldüğü üzere "işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı" olacak şekilde ceza adaletini sağlayacaktır.* ***Görüldüğü gibi, madde ile getirilen sistem, sadece malın değerinin objektif ölçütlere göre belirlenerek cezadan indirim yapılmasından ibaret değildir****. Olayın özelliği her somut olayda değerlendirmeye konu edilecek, meydana gelen haksızlığa faili iten etkenler ve bu haksızlığın mağdur üzerindeki etkileri de gözetilerek, indirim yapıp yapmama konusunda takdir kullanılacak ve maddenin uygulanıp uygulanmamasına ilişkin gerekçe kararda gösterilecektir...*" Y6.CD, 29.11.2021, E. 2021/24020, K. 2021/18397, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 19.05.2022); "... ***Madde ile getirilen sistem, sadece malın değerinin objektif ölçütlere göre belirlenerek cezadan indirim yapılmasından ibaret değildir****. Olayın özelliği her somut olayda değerlendirmeye konu edilecek, meydana gelen haksızlığa faili iten etkenler ve bu haksızlığın mağdur üzerindeki etkileri de gözetilerek, indirim yapıp yapmama konusunda takdir kullanılacak ve maddenin uygulanıp uygulanmamasına ilişkin gerekçe kararda gösterilecektir... Bu açıklamalar ışığında uyuşmazlık konusu değerlendirildiğinde ... sanığın mağdurdan suça konu müzik çalar dışında herhangi bir talepte bulunmayarak kastını sadece müzik çaları almaya özgülemesi,* ***yağmalanan müzik çaların değerinin objektif olarak az olması*** *... hususları birlikte değerlendirildiğinde, sanık hakkında yağma suçunun daha az cezayı gerektiren nitelikli hâlinin düzenlendiği TCK'nın 150. maddesinin 2. fıkrasının uygulanma koşullarının oluştuğu kabul edilmelidir...*" YCGK, 16.03.2021, E. 2019/53, K. 2021/114, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 19.05.2022). Ancak Yargıtay CGK' nın malın değerinin az olup olmadığını belirlerken mağdurun ekonomik durumunu göz önünde bulundurduğu kararları da bulunmaktadır: "*... 27.03.2013 tarihinde eşya taşıtma bahanesiyle mağduru kandırıp boş bir binaya götüren sanığın, cebinde bulunan bıçağı çıkartıp mağduru tehdit ederek üzerini aramak suretiyle mağdurun 15 TL'sini aldığı olayda;* ***her ne kadar satın alma gücü ve ekonomik şartlar bakımından 15 TL'nin değerinin az olduğu kabul edilse bile suç tarihinde 12 yaşında olan mağdurun gün boyunca eşya taşıyarak kazandığı 15 TL'nin, çalıştığı iş bakımından mağdur için değerinin fazla olması*** *... göz önünde bulundurulduğunda ... sanık hakkında TCK'nın 150. maddesinin 2. fıkrasının uygulanma şartlarının bulunmadığı kabul edilmelidir..."* YCGK, 26.02.2019, E. 2017/6-120, K. 2019/135, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 20.05.2022).

tay 6. CD'ye göre, buradaki objektif ölçütten anlaşılması gereken ise "*ekonomik koşullar ve paranın satın alma gücü*"[15]dür. Ayrıca değer azlığının tespitinde karar tarihi değil, suçun işlendiği tarih dikkate alınmalıdır[16]. Dolayısıyla suçun işlendiği tarihten sonra malın değerinde meydana gelen azalmaların veya artmaların, değer azlığının tespiti noktasında önem arz etmediğini ifade etmek gerekir[17].

B. SUÇUN İŞLENİŞ ŞEKLİ VE SOMUT OLAYIN ÖZELLİKLERİ GÖZ ÖNÜNDE BULUNDURULMALI

Yargıtay 6. CD'ye göre, TCK m.150/2 hükmünün uygulanabilmesi için yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin az olması gerekli fakat yeterli olmayıp, hâkim somut olayın özelliklerini de göz önüne alarak bir değerlendir-

---

15 "... *Yağma suçuna konu olan toplam (25.000.000) lira değerin, suç tarihindeki* ***ekonomik koşullar ile paranın satın alma gücü gözetildiğinde****, 5237 sayılı TCK'nın 150/2. maddesinde öngörülen "değerin azlığı" kavramının üzerinde bulunduğu düşünülmeden cezadan indirim yapılması*..." Y6. CD, 19.09.2005, E. 2005/10185, K. 2005/7672; "... *somut olay değerlendirildiğinde, mağdurun olay tarihinde saat 17.00 sularında arkadaşları olan tanıkları ... ve ... ile birlikte mahallede gezdikleri sırada suça sürüklenen çocuğun, katılandan para istediği, katılanın parasının olmadığını söylemesi üzerine, suça sürüklenen çocuğun katılana bıçak doğrultarak 113 TL değerindeki kol saatini zorla aldığı olayda, suç tarihi olan 18.09.2017 itibariyle* ***paranın satın alma gücü ve günün ekonomik koşulları ile birlikte değerlendirildiğinde****, suça sürüklenen çocuğa verilen cezada değer azlığı indiriminin yapılması gerekir...*" Y6. CD, 28.12.2021, E. 2021/22023, K. 2021/20658, https://kararara-rama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 19.05.2022). Benzer yönde kararlar için bkz. Y6. CD, 02.12.2021, E. 2021/14979, K. 2021/18744; 29.11.2021, E. 2021/24020, K. 2021/18397; 12.03.2020, E. 2018/3095, K. 2020/1317; 14.11.2019, E. 2017/1230, K. 2019/5544, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 19.05.2022).

16 Koca ve Üzülmez, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 712; Tezcan, Erdem ve Önok, *Ceza Özel Hukuku*, 780, 822; Özbey, "Yağma Suçunda Daha Az Cezayı Gerektiren Hal ve Etkin Pişmanlık Hükmünün Uygulaması", 131; Koca, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu", 2817; Özen, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 685; Nevzat Toroslu, *Ceza Hukuku Özel Kısım*, (Ankara: Savaş Yayınevi, 2015), 159; Artuç, *Malvarlığına Karşı Suçlar*, 469; Eker, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçunda Değer Azlığı Kavramı", 133; Akkaş, "Suç Konusu Malın Değerinin Azlığının Ceza Sorumluluğuna Etkisi", 328; Korkmaz, *Yağma Suçu*, 123; Öztürk ve Balcı, *Yağma Suçları*, 754; Bayraktar, Yıldız, Aksoy Retornaz, Akyürek, Evik, Kangal, Memiş Kartal, Sınar, Evik, Altunç, Aytekin İnceoğlu, Bozbayındır ve Erman, *Malvarlığına Karşı Suçlar*, 109; Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı Suçlar*, 410; Soyaslan, *Ceza Özel Hükümler*, 434; Gökcan ve Artuç, *Ceza Kanunu Şerhi*, 5468. "... *Somut olay değerlendirildiğinde, suça sürüklenen çocuğun gündüz vakti birden fazla kişiyle mağdur ...'den zorla 60 TL para aldığı olayda,* ***suç tarihi olan 26.10.2012 itibariyle paranın satın alma gücü ve günün ekonomik koşulları birlikte değerlendirildiğinde****, suça sürüklenen çocuğa verilen* ***cezada değer azlığı indiriminin yapılması gerekir***..." Y6.CD, 14.12.2021, E. 2021/21663, K. 2021/19463; "... *Katılan ...'e ait 50 TL para mağdura cebir kullanmak suretiyle alınmış olsa bile,* ***suç tarihi olan 27.01.2017 itibariyle paranın satın alma gücü ve günün ekonomik koşulları ile birlikte değerlendirildiğinde, sanığa verilen cezada değer azlığı indiriminin yapılması gerekir****. Yine* ***katılan ...'dan yağmalanan cep telefonunun suç tarihindeki değeri tespit edilerek sonucuna göre sanığa verilen cezada değer azlığı indiriminin yapılması gerekir****...*" 07.12.2021, E. 2021/8780, K. 2021/18914, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 19.05.2022).

17 Tezcan, Erdem ve Önok, *Ceza Özel Hukuku*, 780, 822; Artuç, *Malvarlığına Karşı Suçlar*, 469; Özbey, "Yağma Suçunda Daha Az Cezayı Gerektiren Hal ve Etkin Pişmanlık Hükmünün Uygulaması", 131; Eker, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçunda *Değer* Azlığı Kavramı", 133; Korkmaz, *Yağma Suçu*, 123; Öztürk ve Balcı, *Yağma Suçları*, 754; Bayraktar, Yıldız, Aksoy Retornaz, Akyürek, Evik, Kangal, Memiş Kartal, Sınar, Evik, Altunç, Aytekin İnceoğlu, Bozbayındır ve Erman, *Malvarlığına Karşı Suçlar*, 109; Gökcan ve Artuç, *Ceza Kanunu Şerhi*, 5468.

mede bulunmalıdır. Dolayısıyla malın değerinin az olduğunun tespit edildiği her olayda otomatikman ceza indirimi uygulanmamalıdır[18].

Bu çerçevede Yargıtay 6. CD'nin yerleşik uygulamasına göre, bazı somut olaylarda yağma suçuna konu olan malın değeri az olsa dahi fail TCK m.150/2'de öngörülen ceza indiriminden faydalanamayacaktır. Örneğin, Yargıtay 6. CD yağma suçu ile birlikte kasten öldürme, kasten öldürmeye teşebbüs veya cinsel istismar gibi bazı ağır suçların bir arada işlenmesi durumunda, yağma suçunda değer azlığı nedeniyle fail hakkında indirim yapılmasını hukuka, vicdana ve adalete aykırı bulmaktadır[19]. Nitekim Yargıtay CGK da 2019 yılında verdiği bir kararda her iki mağdurdan tehdit ederek 1 TL alan ve ayrıca mağdurlara cinsel istismarda bulunan fail hakkında TCK m.150/2'den dolayı ceza indirimi uygulanmamasının hukuka uygun olduğu sonucuna varmıştır[20].

---

18 "*... TCK'nın ... 150/2. maddeleri uyarınca faile verilen cezada indirim yapılabilmesi için malın değerinin az olması kural olarak yeterli olup ... Hâkim indirim oranını TCK'nın 3. maddesinde öngörüldüğü üzere "İşlenilen fiilin ağırlığıyla orantılı" olacak şekilde saptamalıdır... TCK m.150/2. maddelerinin uygulanmasında ... geniş bir takdir yetkisi tanınmış olup ... somut olaya uygun, yasal ve yeterli gerekçe göstermek suretiyle açıklanmalı ve uygulama yapılmalıdır...* ***Bu açıklamalardan değer az ise, verilecek cezadan mutlaka indirim yapılmalıdır gibi bir anlam da çıkartılmamalıdır. Diğer bir anlatımla indirim yapıp yapmama hususu her somut olayda özenle değerlendirilmelidir... Hâkim ... her somut olayda, olayın özelliklerini dikkate alacak ... ceza adaletini sağlayacaktır. Görüldüğü gibi, madde ile getirilen sistem, sadece malın değerinin objektif ölçütlere göre belirlenerek cezadan indirim yapılmasından ibaret değildir. Olayın özelliği her somut olayda değerlendirmeye konu edilecek, meydana gelen haksızlığa faili iten etkenler ve bu haksızlığın mağdur üzerindeki etkileri de gözetilerek, indirim yapıp yapmama konusunda takdir kullanılacak ve maddenin uygulanıp uygulanmamasına ilişkin gerekçe kararda gösterilecektir****...*" Y6.CD, 29.11.2021, E. 2021/24020, K. 2021/18397, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 25.05.2022).

19 Bkz. Y6.CD, 28.12.2021, E. 2021/22061, K. 2021/20507; 14.12.2021, E. 2021/21663, K. 19463; 20.10.2021, E. 2021/21647, K. 2021/16011; 05.10.2021, E. 2021/10312, K. 2021/14813; 20.09.2021, E. 2021/20396, K. 2021/13809; 16.09.2021, E. 2021/16579, K. 2021/13730; 13.09.2021, E. 2021/20379, K. 2021/13277; 30.06.2021, E. 2020/573, K. 2021/12792, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 25.05.2022).

20 "*... Sanığın, 2003 yılı Ekim ayı içerisinde T...'da bulunan Ç... Kahvehanesi önündeki mağdur çocuklara yaklaşarak cips çaldıklarını gördüğünü söylediği ve mağdurlar ile bir süre sohbet ettiği, ardından "Peşimden gelin, sakın kaçmaya çalışmayın, kaçarsanız sizi yakaladım zaman döverim." diyerek tehdit ettiği, bunun üzerine kendisini takip eden mağdurları bilirkişi tarafından sunulan fotoğraflar ve olay yeri inceleme tutanaklarından anlaşıldığı üzere kapı ve penceresi bulunmayan metruk bir binanın bodrum katına götürdüğü, bir arkadaşını çağırıp mağdurlarla cinsel ilişkiye gireceğini söylediği, mağdur çocukların ağlamaları üzerine elinde tuttuğu kemeri göstererek "Sizi burada bağlarım, kemer ile vurarak öldürürüm." Dediği, elini mağdurların ceplerine sokup 1'er TL'lerini aldığı, ardından her iki mağdur çocuğun beden veya ruh sağlıklarını bozacak şekilde nitelikli cinsel istismarda bulunduğu, olanları herhangi bir kimseye anlatmaları hâlinde üst üste yatırıp çektiğini söylediği fotoğraflarını Facebook'ta yayınlamakla tehdit ederek yağma suçunu işlediği olayda; yağma suçunun konusunu oluşturan para miktarının az olduğu hususunda tereddüt bulunmamakta ise de suç tarihi itibarıyla 12 ve 14 yaşlarında olan ve ceplerinde sadece 1'er TL'leri bulunan mağdur çocuklar bakımından bu para miktarının önemi, yaşça daha büyük olan sanığın eylemlerinin mağdur çocuklar üzerindeki etkisi, sanığın mağdurları metruk bir binanın bodrum katına götürüp beden veya ruh sağlıklarını bozacak şekilde cinsel istismar eylemlerini gerçekleştirmesi ve uygunsuz fotoğraflarını Facebook'ta yayımlamakla tehdit etmesine bağlı olarak mağdurların maruz kaldıkları eylemin ağırlığı, sanığın cinsel saldırıda bulunduğu ve tehdit ettiği mağdurların ceplerini araması karşısında kastının yoğunluğu ve somut olayın tüm koşulları göz önüne alındığında hâkimin TCK'nın 150.*

Konu ile ilgili olarak değinilmesi gereken bir diğer husus da yağma suçunun daha ağır cezayı gerektiren nitelikli hâllerinden birinin (m.149) gerçekleşmesi durumunda malın değerinin azlığı nedeniyle indirim yapılıp yapılamayacağıdır. Zira incelediğimiz kararlarda ilk derece mahkemelerinin failin mağduru silahla tehdit ettiği (m.149/1-a) olaylarda suça konu malın değeri az olsa dahi fail hakkında TCK m.150/2 uyarınca indirim yapmama eğiliminde olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın Yargıtay 6. CD'nin yerleşik uygulamasının ise suçun salt silahla işlenmesinin TCK m.150/2 hükmünün uygulanmasına engel teşkil etmeyeceği şeklinde olduğunu belirtmek gerekir[21].

maddesinin ikinci fıkrasının verdiği takdir yetkisini somut olayın içeriğine uygun şekilde kullandığı ve yağmalanan paraların değerinin azlığı nedeni ile sanık hakkında indirim yapılamayacağının kabul edilmesi gerekmektedir..." YCGK, 30.04.2019, E. 2017/821, K. 2019/358, https://kararara.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/pf/sorgula.xhtml, (E.T. 26.05.2022). Yargıtay 6. CD ise failin mağdurdan zorla 1 TL aldığı olayla ilgili olarak 2016 yılında verdiği bir kararda ilk derece mahkemesi tarafından TCK m.150/2 hükmünün uygulanarak verilecek cezada indirim yapılmamasını hukuka aykırı bulmuştur. Bkz. Y6. CD, 20.12.2016, E. 2014/5642, K. 2016/7335, https://kararara.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 26.05.2022). Görüldüğü üzere her iki olayda da mağdurdan zorla 1 TL alınmış fakat Yargıtay CGK'nın kararına konu olan olayda fail ayrıca mağdurlara cinsel istismarda bulunmuştur.

21 "*... Sanığın mağdur ...'in yakasını tutup boğazına kırık içki şişesini dayayarak "Bana telefonunu ver" dediği, mağdura ait 50 TL değerindeki ... marka cep telefonunu zorla aldığı olayda, suç tarihi olan 02.08.2012 itibariyle paranın satın alma gücü ve günün ekonomik koşulları birlikte değerlendirildiğinde, sanığa verilen cezada değer azlığı indiriminin yapılması gerekir...*" Y6.CD, 09.11.2021, E. 2021/11294, K. 2021/17513; "*... Katılana ait 70 TL para ... bıçak göstermek suretiyle alınmış olsa bile, suç tarihi olan 27.05.2020 itibariyle paranın satın alma gücü ve günün ekonomik koşulları birlikte değerlendirildiğinde, sanığa verilen cezada değer azlığı indiriminin yapılması gerekir...*" Y6.CD, 04.11.2021, E. 2021/22351, K. 2021/17117; "*... Somut olay değerlendirildiğinde, mağdura ait toplam 40 TL para bıçak göstermek suretiyle alınmış olsa bile, suç tarihi olan 02.09.2014 itibariyle paranın satın alma gücü ve günün ekonomik koşulları birlikte değerlendirildiğinde, suça sürüklenen çocuğa verilen cezada değer azlığı indiriminin yapılması gerekir...*" Y6.CD, 25.10.2021, E. 2021/361, K. 2021/16238; "*... Somut olay değerlendirildiğinde, mağdura ait 100 TL para bıçak göstermek suretiyle alınmış olsa bile, suç tarihi olan 25.02.2018 itibariyle paranın satın alma gücü ve günün ekonomik koşulları ile birlikte değerlendirildiğinde, suça sürüklenen çocuğa verilen cezada değer azlığı indiriminin yapılması gerekir. Açıklanan nedenlerle; 5237 sayılı TCK'nın 150/2. maddesiyle suça sürüklenen çocuğa verilen cezadan değer azlığı nedeniyle indirim yapılması hususunun gözetilmemesi, Bozmayı gerektirmiş...*" Y6.CD, 05.10.2021, E. 2021/10312, K. 2021, 14813; "*... Olay tarihinde gece saat 03:15 sıralarında müştekiler ..., ... ve ...'in cadde üzerinde yürüdükleri sırada suça sürüklenen çocuklar ..., ... ile sanık ...'ın müştekileri durdurdukları, suça sürüklenen çocuk ...'ın müşteki ...'a "ne bakıyorsun" diyerek sataştığı, ardından ...'a kafa attığı, bu sırada suça sürüklenen çocuk ...'nın cebinden emanetin 2020/4934 sırasında kayıtlı usturayı çıkartarak müşteki ...'a "para ver lan" dediği, diğer suça sürüklenen çocuk ...'ın müşteki ...'dan 45-50 TL, ...'den 20-25 TL parayı aldığı, bu esnada sanık ...'ın emanetin 2020/4934 sırasında kayıtlı beyaz renkli meyve bıçağını çıkartarak müşteki ...'e "paralarını ver" dediği, müştekinin de 15 TL parasını ...'a verdiği, ardından müştekinin sigarasını da istediği, müştekinin de cebinde bulunan ... marka sigarasını sanık ...'a verdiği, ardından müştekilere "hadi gidin burdan" diyerek kovdukları eylemde sanığa verilen cezadan değer azlığı nedeniyle 5237 sayılı TCK'nın 150/2. maddesiyle cezadan indirim yapılması gerektiğinin gözetilmemesi...*" Y6.CD, 16.09.2021, E. 2021/16579, K. 2021/13730; "*... Suça sürüklenen çocuğun olay günü soğan deposuna götürdüğü mağdur ...'a bıçak gösterip öldürmek tehdidiyle 20 TL parasını alması şeklinde gerçekleşen yağmaya teşebbüs suçunda suça sürüklenen çocuğa verilen cezadan değer azlığı nedeniyle 5237 sayılı TCK'nın 150/2. maddesiyle cezadan indirim yapılması gerektiğinin gözetilmemesi...*" Y6.CD, 30.06.2021, E. 2020/573, K. 2021/12792, https://kararara.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/pf/sorgula.xhtml, (E.T. 30.05.2022).

Konu ile ilgili olarak önem arz eden diğer bir husus da teşebbüs aşamasında kalan suçlarda TCK m.150/2'nin uygulanıp uygulanmayacağıdır. Öğretide bir görüş, yağma suçunun teşebbüs hâlinde kalması durumunda, eğer failin eylemini hangi malı almaya yönelik olarak gerçekleştirdiği tespit edilebiliyorsa fail hakkında TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi yapılabileceğini, söz konusu tespitin yapılamadığı hâllerde ise ceza indirimi yapılamayacağını kabul etmektedir[22]. Bu kapsamda örneğin, tehdit zoruyla mağdurdan bir paket sigara almaya çalışırken olay yerinden geçen polisler tarafından yakalanan ve eylemi teşebbüs hâlinde kalan fail hakkında değer azlığı nedeniyle ceza indirimi yapılabilecektir. Diğer görüş ise failin eylemini hangi malı almaya yönelik olarak gerçekleştirdiğinin belirlenemediği hâllerde de "şüpheden sanık yararlanır" ilkesi gereğince failin değer azlığı indiriminden yararlandırılması gerektiğini savunmaktadır[23]. Nihayet üçüncü bir görüşe göre, TCK m.150/2 hükmü ancak tamamlanmış suçlar açısından uygulanabileceğinden, teşebbüs aşamasında kalmış yağma suçları açısından malın değerinin az olduğundan bahisle ceza indirimi yapma imkânı bulunmamaktadır[24].

Yargıtay 6. CD'nin ise ilk görüşü benimsediği ifade edilebilir. Daire, teşebbüs aşamasında kalan yağma suçlarında, failin kastının değer olarak az olan malı almaya yönelik olduğunun belirlenebildiği hâllerde, TCK m.150/2 uyarınca fail hakkında ceza indirimi uygulanması gerektiğini kabul etmektedir[25]. Buna karşın

---

22 Bkz. Artuç, *Malvarlığına Karşı Suçlar*, 476; Eker, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçunda Değer Azlığı Kavramı", 137, 138; Gökcan ve Artuç, *Ceza Kanunu Şerhi*, 5473; Korkmaz, *Yağma Suçu*, 123; Öztürk ve Balcı, *Yağma Suçları*, 754; Sahillioğlu Baklacı, "Yağma Suçu", 92.

23 Bkz. Gürühan, Topaç ve Kanat, "Yargıtay'ın Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Değer Azlığı Kavramına Yönelik Yaklaşımı", 229.

24 Bkz. Mustafa Arslantürk, *İcrasından İnfazına Bütün Yönleriyle Yağma Suçu*, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2021), 195. *Özen*'e göre yağma suçunun teşebbüs hâlinde kalması durumunda suça konu mal alınmamıştır. Dolayısıyla alınmayan bir malın değerinden söz edilemeyeceği için teşebbüs hâlinde kalan yağma suçunda TCK m.150/2 uyarınca fail hakkında ceza indirimi yapılamaz. Bkz. Özen, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 685.

25 "*... 20.7.2012 günü mağdurun işlettiği tavukçu dükkanına gelen sanığın mağdur M...Ö...H...'dan 2-3 TL istediği, mağdurun vermeyeceğini söylemesi üzerine dükkandan çıkarken "Sen görürsün, senin camını çerçeveni indireceğim" diyerek tehdit ettiği; 15.7.2012 tarihinde sanığın, mağdur T...E...'un işlettiği berber dükkanına gelip 1-2 TL bozuk para istediği, mağdurun olumsuz yanıt vermesi üzerine mağdura "Camlarını kıracağım" dediği; aynı gün sanığın mağdur M...T...'in dükkanına gelip ondan bozuk para isteyip, mağdurun vermemesi üzerine "Yarın görürsün, camı çerçeveyi indirmiyor muyum?" dediği olaylarda; sanığın atılı suçu kabul etmediği, ancak olay yerine bulunan tanıklar ve mağdurların anlatımları ile iddialarının doğrulanması karşısında;* ***sanığın her bir mağdura yönelik eylemlerinin ayrı ayrı TCK'nin 149/1-d, 150/2, 35. madde ve fıkraları gereğince cezalandırılması gerektiği düşünülmeden****, yerinde ve yeterli olmayan gerekçe ile yazılı şekilde karar verilmesi...*" Y6.CD, 23.01.2019, E. 2016/1308, K. 2019/300; "*... Olay günü, gündüz vakti, sanık ... ...'ın, yakınan ...'dan 50 kuruş para istediği, yakınanın olmadığını söylemesi üzerine yakınana tekme atıp, elbisesi üzerinden yakınan ceplerini yokladığı sırada mağdurun kaçtığı somut olayda, sanığın,* ***suç kastını ve iradesini değer olarak da az olan miktara özgüleyerek yağmaya kalkıştığının anlaşılması karşısında, hakkında 5237 sayılı TCK'nın 150/2. maddesinin uygulanma koşulları oluştuğu gözetilmeksizin****, yazılı şekilde hüküm kurulması...*" Yargıtay 6. CD, T. 08.06.2016, E. 2016/2629, K. 2016/4850; "*... Olay gecesi, sanığın evine*

failin kastının hangi malı almaya yönelik olduğunun belirlenemediği durumlarda, değer azlığı nedeniyle ceza indirimi yapılamayacaktır[26].

Kanaatimizce TCK m.150/2 hükmünde malın değerinin az olması halinde ceza indirimi yapılabileceği öngörüldüğünden, teşebbüs aşamasında kalan yağma suçunda da ceza indirimi ancak failin eylemini değeri az olan bir malı almaya yönlendirmesi hâlinde mümkün olacaktır. Dolayısıyla failin cebir veya tehdit kullanarak mağdurdan almayı umduğu malın ne olduğu veya malın değeri tespit edilemiyorsa, fail hakkında TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi yapılmamalıdır. Örneğin, (A)'nın cebinden çıkardığı bıçağı (B)'ye doğrultarak "*bana para ver*" demesi olayında istenen paranın miktarı belli olmadığından, burada (A) hakkında yağma suçundan dolayı verilecek cezada değer azlığından bahisle indirim uygulanmamalıdır.

C. FAİL DAHA ÇOĞUNU ALABİLME İMKÂNINA SAHİP İKEN YALNIZCA İHTİYACI KADARINI ALMIŞ OLMALI

Yargıtay 6. CD'ye göre, TCK m.150/2 hükmünün uygulanabilmesi için gerekli son şart, failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken, yalnızca ihtiyacı kadarını almış olmasıdır. Bu şarttan ne anlaşılması gerektiğini Yargıtay 6. CD'nin 2018 yılında verdiği iki karara konu olan somut olaylar üzerinden şu şekilde açıklamak mümkündür:

OLAY 1: Bu olayda failler bıçakla tehdit etmek suretiyle mağdurdan para istemiş, mağdur da korkuya kapılarak cebinden 5 TL çıkartarak vermiştir. Mağ-

gitmek üzere yalnız başına yürümekte olan yakınan ..'ye bana 50 TL para ver demek suretiyle ***suç kastını ve iradesini değer olarak da az olan miktara özgüleyerek yağmaya kalkıştığının anlaşılması karşısında, hakkında 5237 sayılı TCK'nın 150/2. maddesinin uygulanma koşullarının oluşup oluşmadığının karar yerinde tartışmasız bırakılması****...*" Y6.CD, 01.06.2016, E. 2015/9334, K. 2016/4659, https://kararara.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 03.06.2022); "... ***Sanığın kast ve iradesinin özgülenmiş olması halinde, yağma suçuna teşebbüste 5237 sayılı TCK'nın 150/2. maddesinin uygulanmasına yasal bir engel bulunmadığından****, sanık Ş...'nün kastının 6 adet rakı bardağı yağmalamak olduğu, değer azlığı nedeniyle mahkemenin 150/2. maddeyi uygulamasında isabetsizlik bulunmadığı anlaşılmakla, teğlignamedeki bozma isteyen düşünce benimsenmemiştir...*" Y6. CD, 17.04.2007, E. 2006/19683, K. 2007/4833, Gökcan ve Artuç, *Ceza Kanunu Şerhi*, 5473. Buna karşın Yargıtay CGK, 765 sayılı TCK döneminde hırsızlık suçunun teşebbüs aşamasında kalması hâlinde failin kastının hangi malı almaya yönelik olduğunun belirlenemediği hâllerde de şüpheden sanık yararlanır ilkesi gereğince değer azlığı indiriminin yapılacağına karar vermekteydi: "... *Hırsızlık eyleminde değere ilişkin bir saptama yapılamadığına göre, kuşkudan sanık yararlanır ilkesi uyarınca sanık hakkında 522. maddesi hükmü pek hafif değer ölçüsüne göre uygulanmak gerekir*..." Yargıtay CGK, 27.04.1987, E. 1987/94, K. 1987/237, Köprülü, "Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlarda Değer Azlığı", 261.

[26] "... ***Somut olayda sanığın özgülediği herhangi bir miktar belirtmeksizin mağdurdan tehditle para istediğinin, mağdurun aşamalarda değişmeyen anlatımlarından anlaşılması karşısında, koşulları oluşmadığı halde aynı yasanın 150/2. maddesiyle ceza indirimi yapılması****...*" (Bu olayda yağma suçu teşebbüs aşamasında kalmıştır) Y6.CD, 01.07.2019, E. 2017/65, K. 2019/3943, https://kararara.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 03.06.2022).

durun diğer cebinde ise 2.800 TL bulunmaktadır. Ancak 5 TL'yi alan failler, mağdurun üzerini aramaksızın olay yerinden ayrılmıştır[27].

OLAY 2: Bu olayda da fail mağduru bıçakla tehdit ederek onun elinde bulunan 5 TL'yi zorla almıştır. Ancak daha sonra mağdurun pantolon ceplerini de aramış fakat herhangi bir şey bulamamıştır. Bunun üzerine 5 TL'yi alarak olay yerinden ayrılmıştır[28].

OLAY 1'de ilk derece mahkemesi değer azlığı nedeniyle ceza indirimi uygulamamış, fakat Yargıtay 6. CD failler hakkında değer azlığı nedeniyle indirim uygulanıp uygulanamayacağı değerlendirilmeden karar verilmesinin hukuka aykırı olduğu sonucuna varmıştır. OLAY 2'de ise ilk derece mahkemesi tarafından faile verilen cezada değer azlığı nedeniyle indirim yapılmış ancak Yargıtay 6. CD fail hakkında değer azlığı gerekçesiyle indirim yapılmasını hukuka aykırı bulmuştur.

Görüldüğü üzere her iki olayda da fail(ler) bıçakla tehdit ederek mağdurdan objektif olarak değeri az olan 5 TL almıştır. Bununla birlikte OLAY 2'de, OLAY 1'den farklı olarak, fail ayrıca mağdurun pantolon ceplerini de arayarak

---

27 "*... Somut olayda Vatan Caddesi üzerinde yürüyen mağdura sanıkların seslendiği, mağdurun duymamazlıktan geldiği, sanıklardan ...'ın arkasından yaklaşarak kolundan tuttuğu "bana 2 lira ver de şurdan dolmuşa binip gidelim" dediği, sanık ...'ın ise koluna bıçak ile dürterek "sesini çıkartma, sessiz kal, çizeriz, gamayı yersin" demesi üzerine mağdurun korktuğu ve sanıklara sol cebinde bulunan 5 TL parayı verdiği, diğer cebinde 2.800 TL paranın olduğu, sanıkların mağdurun üzerini aramadan yakınanın verdiği 5 TL parayla yetinerek olay yerinden ayrıldığının anlaşılması karşısında; koşulları bulunduğu halde, sanıklar hakkında 150. maddenin 2. fıkrasının uygulanıp uygulanmayacağının karar yerinde tartışılmaması... Bozmayı gerektirmiş...*" Y6.CD, 14.02.2018, E. 2015/1825, K. 2018/1038 https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 05.06.2022).

28 "*... Somut olayda sanığın yakınana bıçak çekip avucunun içindeki 5 TL parayı aldıktan sonra pantolonunun ceplerini de arayıp bir şey bulamaması sebebiyle alamadığının anlaşılması karşısında, koşulları oluşmadığı halde aynı yasanın 150/2. maddesiyle cezadan indirim yapılması, karşı temyiz olmadığından bozma nedeni yapılmamıştır...*" Y6.CD, 22.01.2018, E. 2015/643, K. 2018/205, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 05.06.2022). Belirtmek gerekir ki Yargıtay 6. CD'ye göre mağdurun üzerinin aranması failin daha çoğunu alma kastıyla hareket ettiği göstermekte ve bu durumda fail her ne kadar objektif olarak değeri az bir mal almış olsa da TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi uygulanmamaktadır. Bkz. "*... Sanıkların olaydan bir süre önce mağdurdan aldıkları 2.00 TL ile yetinmeyip, yeniden yanına gelerek 3.00 TL parasını daha aldıkları ve mağdurun üzerini, eşyalarını aradıkları somut olayda, koşulları oluşmadığı halde aynı Yasanın 150/2. maddesinin uygulanması suretiyle eksik ceza tayini...*" Y6.CD, 19.10.2020, E. 2018/1581, K. 2020/3471; "*... Somut olayda sanığın, cebren üzerini aradığı mağdurun montunda 50 TL bulup yağmaladığı, bu paranın 20 TL'sini talep üzerine olay ânında, kalan 30 TL'nin ise ertesi gün mağdura iade ettiğinin anlaşılması karşısında; TCK'nin 150/2. maddesinin uygulanma koşullarının oluşmadığı gözetilmeden, yazılı şekilde uygulama yapılması, karşı temyiz olmadığından bozma nedeni yapılmamıştır...*" Y6.CD, 01.07.2020, E. 2018/1462, K. 2020/2395; "*... Somut olayda sanık ve suç arkadaşının mağdurun üstünü arayarak 20 TL'sini yağmaladığının anlaşılması karşısında, koşulları oluşmadığı hâlde aynı Yasanın 150/2. maddesiyle cezadan indirim yapılması...*" Y6.CD, 26.02.2020, E. 2018/643, K. 2020/873; "*... Somut olayda sanıkla suç ortaklarının, suç tarihinde mağdurdan para istedikleri, mağdurun parası olmadığını söylemesi üzerine, üst aramasına girişilerek 3 TL bozuk para ve 1 paket sigara ile daha sonra da 1 adet çakmağın alındığının anlaşılması karşısında, koşulları oluşmadığı hâlde aynı Yasanın 150/2. maddesiyle cezadan indirim yapılması...*" Y6.CD, 26.02.2020, E. 2018/424, K. 2020/866, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 07.06.2022).

elde ettiğinden daha fazlasını alma kastıyla hareket ettiğinden -her ne kadar daha fazlasını elde etmemiş olsa da- burada fail hakkında TCK m.150/2 uyarınca malın değerinin azlığından bahisle ceza indirimi yapılmamalıdır. Dolayısıyla "*daha çoğunu alma*" ya da "*ne bulursa alma"* kastıyla hareket eden fail hakkında, somut olayda elde ettiği malın değeri objektif olarak az olsa dahi ceza indirimi uygulanmayacaktır[29].

[29] "*... **5237 sayılı TCK'nın 150. maddesinin 2. fıkrasındaki..."değerin azlığı"nın** 5237 sayılı yasaya özgü ayrı ve yeni bir kavram olduğu, yasa koyucunun amacı ve suçun işleniş biçimi, olayın özelliği ve sanığın özgülenen kastı da gözetilmek suretiyle, **daha çoğunu alabilme olanağı varken, yalnızca gereksinimi kadar, değer olarak da gerçekten az olan şeylerin alınması durumunda, yasal ve gerekçeleri de açıklanarak uygulanabileceği**; somut olayda sanıklar ...'in, katılan ...'ten önce bıçak zoru ile cüzdanını aldıkları, ancak içinde değerli bir şey bulamayınca 2 adet bilekliğini yağmaladıkları olayda, sanıkların kastlarını özgüledikleri esas şeyin 2 adet bileklik olmadığının anlaşılması karşısında; TCK'nin 150/2. maddesinin uygulanma koşullarının oluşmadığı gözetilmeden, yazılı şekilde uygulama yapılması..."* Y6.CD, 07.10.2020, E. 2018/2200, K. 2020/3380;

"*... Somut olayda sanığın suç ortakları ... ve ... ile birlikte yakınana bıçak doğrultarak cebinde bulunan 15 TL parayı aldıkları, **bu sırada yakınanın, sanığın elinde bulunan bıçağı ani bir hareketle alması üzerine sanıkların yakınanın üzerinde bulunan diğer para ve eşyaları alamadan olay yerinden kaçtıklarının anlaşılması karşısında, koşulları oluşmadığı halde aynı yasanın 150/2 maddesiyle cezadan indirim yapılması**...*" Y6.CD, 05.06.2017, E. 2014/13830, K. 2017/1808; "*... **Sanığın**, yakınanı bıçakla tehdit edip etkisiz hale getirdikten sonra, **üzerini arayarak, bulduğu tüm para olan 1.90 TL, cep telefonu ile bir adet çakıyı aldığı somut olayda, koşulları bulunmadığı halde, 150. maddenin 2. fıkrasına sevk amacının dışında yorumlar getirilerek cezadan indirim yapılması**, karşı temyiz olmadığından bozma nedeni yapılmamış...*" Y6. CD, 13.06.2016, E. 2014/7705, K. 2016/5010, https://kararara.ma.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 07.06.2022). Yargıtay CGK da sanığın daha çoğunu alma kastıyla hareket ettiği hâllerde TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi yapılamayacağına karar vermektedir: "*... Mağdurun 26.03.2009 tarihinde saat 16.00 sıralarında okuldan çıkarak evine gitmek üzere tanıklar C... ve G... ile birlikte Osman Gazi Tren İstasyonundan trene bindiği, tren Kaynarca yönüne doğru hareket ettikten sonra sanığın, mağdur ve tanıkların yanına gelerek konuşmaya başladığı, mağdurun kendisine ne iş yaptığını sorması üzerine "Hiçbir iş yapmıyorum, sizin gibilerden geçiniyorum" diyerek mağdurdan, kulağında takılı olan müzik çaları istediği, mağdurun müzik çalarını vermek istememesine rağmen kulağından çekerek zorla aldığı, mağdurun geri istemesi üzerine de "Ben rüyamda gördüm, sen bunu bana hediye ediyordun, et ki rüyam gerçekleşsin" dediği, mağdurun ısrarla istemeye devam etmesi nedeniyle de "Üzerimde bıçak var, sen bunu bana ver, biz trenden çok adam attık, öğrencileri hiç sevmem" diyerek mağduru tehdit ettiği olayda; **mağdurun suça konu müzik çaları bir süre önce 29 TL'ye satın aldığını**, müzik çalarının pahalı bir şey olmadığını ve kulaklığının tekinin de bozuk olduğunu beyan etmesi, **sanığın mağdurdan suça konu müzik çalar dışında herhangi bir talepte bulunmayarak kastını sadece müzik çaları almaya özgülemesi, yağmalanan müzik çaların değerinin objektif olarak az olması ve** söz konusu eylemin mağdurun üzerinde ağır bir etki yarattığına dair dosyaya yansıyan herhangi bir bulgunun olmaması hususları birlikte değerlendirildiğinde, sanık hakkında yağma suçunun daha az cezayı gerektiren nitelikli hâlinin düzenlendiği TCK'nın 150. maddesinin 2. fıkrasının uygulanma koşullarının oluştuğu kabul edilmelidir...*" YCGK, 16.03.2021, E. 2019/63, K. 2021/114; "*... Sanığın, olay tarihinde açık kimlik bilgileri tespit edilemeyen bir kişi ile birlikte parkta oturmakta olan önceden tanımadığı mağdurların yanına giderek kendileriyle konuşmak istediğini söylediği, mağdurlarla bir süre konuşarak yürüdükten sonra onları tenha bir ara sokağa götürüp belinden çıkarttığı ekmek bıçağını mağdur ...'ye doğrultarak cebindeki paraları vermesini istediği, mağdur ...'nin korkarak cebinde bulunan tüm parayı yani 10 TL'yi sanığa verdiği, daha sonra sanığın bıçağı mağdur ...'a doğrultup "Sen de ver lan" diyerek ondan da üzerinde bulunan paraları istediği, mağdur ...'ın önce "Param yok, olan paramı arkadaşıma vereceğim" diyerek kabul etmediği, ancak sanığın bıçakla üzerine yürümesi üzerine korkarak cebinde bulunan tüm parayı yani 10 TL'yi*

III. YARGITAY 6. CEZA DAİRESİNİN TCK M.150/2'NİN UYGULANMA ŞARTLARINA YÖNELİK İÇTİHAT DEĞİŞİKLİĞİ

Yargıtay 6. CD, son dönemde yağma suçuna konu olan malın değerinin azlığı nedeniyle ceza indirimi öngören TCK m.150/2'nin uygulanmasına yönelik olarak yaklaşık 15 yıldır benimsemiş olduğu içtihadında değişikliğe gitmiştir. Buna göre artık söz konusu hükmün uygulanabilmesi için "*failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken ihtiyacı kadarını alması*" şartı aranmayacaktır. Dolayısıyla hâkim, fail tarafından elde edilen değerin objektif olarak az olduğunu tespit ettikten sonra somut olayın özelliklerini de göz önünde bulundurarak TCK m.150/2'nin uygulanıp uygulanmayacağına karar verecek, ayrıca failin daha çoğunu alma kastıyla hareket edip etmediğini dikkate almayacaktır.

Söz konusu içtihat değişikliğinin gerekçesini ise kanunilik ilkesi oluşturmaktadır. Daire bir kararında bu hususu şu şekilde ifade etmiştir: "*... 5237 sayılı TCK'nın 145 ... veya 150/2 ... maddelerinde veya gerekçelerinde "daha çoğunu alabilme olanağı varken yalnızca gereksinimi kadar ve değer olarak az olan şeyi alma" koşulu yoktur. Elbette değerin az olmasına ilaveten, daha çoğunu alma olanağı varken daha azı alınmış ise; bu maddeler sanık lehine uygulanmalıdır... TCK'nın 145 veya 150/2. maddeleri uyarınca faile verilen cezada indirim yapılabilmesi için malın değerinin az olması kural olarak yeterli olup, suç ve cezada kanunilik ilkesi ile aleyhe kıyas ve yorum yasağı gereği, kanunda bulunmayan bir koşul ihdas edilemez*[30]*...*".

---

sanığa verdiği olayda; ***yağma suçunun konusunu oluşturan para miktarının az olduğu hususunda tereddüt bulunmamakla ise de*** *suç tarihi itibarıyla öğrenci olup ceplerinde sadece 10'ar TL'leri bulunan mağdurlar bakımından bu para miktarının önemi,* ***sanığın mağdurların ne kadar parası varsa hepsini alma yönündeki ortaya koyduğu kastının yoğunluğu*** *ve somut olayın tüm koşulları göz önünde bulundurulduğunda hâkimin TCK'nın 150. maddesinin ikinci fıkrasının verdiği takdir yetkisini somut olayın içeriğine uygun şekilde kullandığı, yağmalanan paraların değerinin azlığı nedeni ile sanık hakkında indirim yapılamayacağı hususunda bir isabetsizlik bulunmadığı kabul edilmelidir...*" YCGK, 10.12.2020, E. 2019/593, K. 2020/514, https://kararara ma.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 07.06.2022).

30 Y6.CD, 28.12.2021, E. 2021/22023, K. 2021/20658, https://kararara ma.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/ (E.T. 09.06.2022). Benzer yönde kararlar için bkz. Y6.CD, 28.12.2021, E. 2021/22061, K. 2021/20507; 21.12.2021, E. 2021/24207, K. 2021/19843; 14.12.2021, E. 2021/21663, K. 2021/19463; 14.12.2021, E. 2021/22332, K. 2021/19363; 07.12.2021, E. 2021/8780, K. 2021/18914; 02.12.2021, E. 2021/14979, K. 2021/18744; 24.11.2021, E. 2021/23547, K. 2021/18114, https://kararara ma.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 09.06.2022). Yargıtay 6. CD'nin bu içtihat değişikliği Yargıtay CGK tarafından da benimsenmiştir. "... *Yerel Mahkemece TCK'nın 150. maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmama gerekçesi olarak "Fazlasını alma imkânı varken almamaları gibi bir durumun olmadığı, kaldı ki günün ekonomik koşulları ve paranın satın alma gücü gibi objektif kriterlerle yapılan değerlendirmeye göre, cep telefonu, cüzdan ve çakı bıçağının değerinin pek hafif olmadığı, dolayısıyla maddenin uygulama koşullarının oluşmadığı," belirtilmiş ise de* ***ilgili maddenin uygulanabilmesi için daha çoğunu alabilecekken daha azını alma gibi bir kriterin aranmamış olması****... değerlendirildiğinde, sanık hakkında yağma suçunun daha az cezayı gerektiren nitelikli hâlinin düzenlendiği TCK'nın 150. maddesinin 2. fıkrasının uygulanma koşullarının oluştuğu kabul edilmelidir..."* YCGK, 22.06.2021, E. 2019/58, K. 2021/303, https://kararara ma.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 09.06.2022).

IV. DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

A. GENEL AÇIKLAMA

Burada öncelikle TCK m.150/2'nin uygulanma şartlarına ilişkin görüşümüz ortaya konulmaya çalışılacak ve bu çerçevede, Yargıtay 6. CD'nin söz konusu içtihat değişikliğine yönelik değerlendirmelerde bulunulacaktır. Ardından da TCK m.150/2'nin yerinde bir düzenleme olup olmadığı sorununa değinilerek kanuni değişiklik önerimizden bahsedilecektir.

B. TCK M.150/2'NİN UYGULANMA ŞARTLARINA DAİR GÖRÜŞÜMÜZ VE YARGITAY 6. CEZA DAİRESİNİN İÇTİHAT DEĞİŞİKLİĞİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

5237 sayılı TCK m.150/2'ye göre, "*Yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle, verilecek ceza üçte birden yarıya kadar indirilebilir*." Görüldüğü üzere maddede "indirilebilir" ifadesi kullanıldığından, ceza indiriminin uygulanıp uygulanmayacağı konusunda hâkime bir takdir yetkisi tanındığı söylenebilir[31]. Ancak buradaki takdir yetkisi keyfilik olarak da anlaşılmamalıdır. Dolayısıyla suçta ve cezada kanunilik ilkesinin bir gereği olarak söz konusu takdir yetkisinin kapsamının belirlenmesi önem arz etmektedir. Nitekim bu konuda kanuni düzenlemeden yararlanmak mümkündür. Madde metnine bakıldığında ise ceza indiriminin "*yağma suçuna konu olan malın değerinin az olması*" hâlinde yapılabileceği ifade edilmiş olup, bunun dışında başkaca bir şart öngörülmediğinden, hâkimin takdir yetkisinin malın değerinin az olup olmamasına özgülendiği söylenebilir. Dolayısıyla TCK m.150/2 kapsamında hâkime, yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin az olup olmadığını belirleme hususu ile sınırlı bir takdir yetkisinin tanındığı kanaatindeyiz.

Değer azlığı nedeniyle ceza indirimi öngören diğer düzenlemeler olan TCK m.145 ile TCK m.250/4'ün de görüşümüzü desteklediği düşünülmektedir. TCK m.145'e göre "*Hırsızlık suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle, verilecek cezada indirim yapılabileceği gibi, suçun işleniş şekli ve özellikleri de göz önünde bulundurularak, ceza vermekten de vazgeçilebilir*." TCK m.250/4 ise şu şekildedir: "*İrtikap edilen menfaatin değeri ve mağdurun ekonomik durumu göz önünde bulundurularak, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza*

[31] Ahmet Gökcen ve Büşra Şenerdoğan, "Yağma Suçu ve Nitelikli Halleri", *Prof. Dr. Mehmet Emin Artuk'a Armağan*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2020: 454; Kaylan, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçları (765 ve 5237 Sayılı Yasalardaki Düzenlemelerin Karşılaştırmalı Bir Değerlendirmesi)", 46; Gürühan, Topaç ve Kanat, "Yargıtay'ın Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Değer Azlığı Kavramına Yönelik Yaklaşımı", 225; Maraşlı Dinç ve Ruhi, "Türk Ceza Kanununda Yağma Suçu", 95, 96; Korkmaz, *Yağma Suçu*, 120; Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 663; Koca ve Üzülmez, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 712; Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı Suçlar*, 410; Toroslu, *Ceza Özel Kısım*, 159; Artuk, Gökcen, Alşahin ve Çakır, *Ceza Özel Hükümler*, 611; Gökcan ve Artuç, *Ceza Kanunu Şerhi*, 5468; Soyaslan, *Ceza Özel Hükümler*, 434; Eker, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçunda Değer Azlığı Kavramı", 133.

yarısına kadar indirilebilir." Görüldüğü üzere, hırsızlık suçunda ceza indiriminin yapılabilmesi için malın değerinin az olması yeterli iken, ceza vermekten vazgeçilebilmesi için ayrıca "*suçun işleniş şekli ve özelliklerinin de göz önüne alınması*" şartı getirilmiştir[32]. Yine irtikap suçunda da ceza indirimi yapılabilmesi için irtikap edilen menfaatin değerinin (az olmasının) yanı sıra hâkimin "*mağdurun ekonomik durumunu da göz önüne alınacağı*" belirtilmiştir. Buna karşın yağma suçunda değer azlığı nedeniyle ceza indirimi öngören TCK m.150/2 hükmünde suça konu malın değerinin az olması haricinde başka bir şarta yer verilmemiştir. Oysa kanun koyucu malın değerinin az olmasının yanı sıra, suçun işleniş şekli ve özellikleri veya failde daha çoğunu alma kastının bulunup bulunmadığı gibi başka bir şartın da aranmasını isteseydi, tıpkı TCK m.145'te (ceza vermekten vazgeçilmesi hâli için) ve TCK m.250/4'te olduğu gibi, bunu kanunda açıkça düzenlerdi[33]. O hâlde hâkim somut olayda yağma suçunun konusu olan malın değerinin az olup olmadığını takdir edecek, az olduğu kanısına varması hâlinde

---

[32] *Özbek, Doğan ve Bacaksız*'ın bu hüküm ile ilgili eserlerinin 632. sayfasında yer verdikleri değerlendirmelerini aynen aktarmanın faydalı olacağı düşünülmektedir: "... *Değerin azlığı çifte karaktere sahiptir: Şayet tek başına değerin azlığı esas alınacak olursa hafifletici sebeptir. Bununla birlikte hakim değerin azlığı ile birlikte suçun işleniş şekli ve özelliklerini de göz önünde bulundurarak ceza vermekten de vazgeçebilir. Bu yönüyle ise malın değerinin azlığı cezayı kaldıran bir sebebe dönüşmektedir. Bu çerçevede cezada indirim yapılabilmesi için hakimin suçun işleniş şeklini ve özelliklerini de ayrıca değerlendirmesi gerekli değildir*..." Bkz. Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 632. Benzer yönde bkz. Tezcan, Erdem ve Önok, *Ceza Özel Hukuku*, 779; Ersan Şen, "Hırsızlık Suçları", *Ankara Barosu Dergisi*, S.3 (2012): 350, 351; Özbek ve Meraklı, "Hırsızlık Suçunda Malın Değerinin Azlığının Tespiti ve Buna Bağlı Olarak Ortaya Çıkan Hukukî Sorunlar", 25. Nitekim Yargıtay 6. CD de çok yakın tarihli bir kararında aynı sonuca varmıştır: "... *Sanığın duran kamyonetin açıktaki kasasından bir adet karpuz çalmış olduğunun anlaşılması karşısında;* ***suçun işleniş şekli ve özellikleri itibariyle ceza vermekten vazgeçilemeyecek ise de, hırsızlık konusunu oluşturan malın değerinin az olması nedeniyle TCK'nın 145. maddesi gereğince verilen cezadan belirlenecek oranda indirim yapılması gerektiğinin gözetilmemesi****... Bozmayı gerektirmiş*..." Y6.CD, 28.06.2022, E. 2021/25146, K. 2022/9998, UYAP İçtihat Programı. Benzer yönde karar için bkz. "... *TCK'nın 145. maddesine göre, faile verilen cezada indirim yapılabilmesi için malın değerinin az olması yeterli olup, hâkim indirim oranını TCK'nın 3. maddesinde öngörüldüğü üzere "işlenilen fiilin ağırlığıyla orantılı" olacak şekilde saptamalıdır.* ***Değer azlığı nedeniyle ceza vermekten vazgeçme kararı verilecek ise; malın değerinin azlığı yanında "suçun işleniş şekli ve özellikleri" de dikkate alınmalıdır****... Somut olayda ise; sanığın suç tarihinde bir litre benzin çalması karşısında hırsızlık konusunu oluşturan malın değerinin az olması nedeniyle TCK'nın 145. maddesi gereğince verilen cezadan belirlenecek oranda indirim yapılması gerektiğinin gözetilmemesi..."* Y17.CD, 16.01.2017, E. 2015/26488, K. 2017/465, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 17.06.2022).

[33] Yargıtay CGK'nın bir kararında karşı oy kullanan üyenin benzer yöndeki açıklamaları şu şekildedir: "... *TCK'nın 150/2'nci maddesinde, yağma için "malın değerinin azlığı", 145'inci maddesinde hırsızlık bakımından, "malın değerinin azlığı" ve 249'uncu maddesinde zimmet bakımından "malın değerinin azlığı" kavramlarına yer verilmiştir. TCY'nın 145'inci maddesinde, "malın değerinin azlığı nedeniyle, verilecek cezada indirim yapılabileceği gibi, suçun işleniş şekli ve özellikleri de göz önünde bulundurularak, ceza vermekten de vazgeçilebilir" denmektedir****. Yasa koyucunun amacı suçun konusunun azlığından dolayı cezada indirime gidilebileceği(ni) benimsememek olsaydı, 150/2'nci maddeyi yürürlüğe koymazdı; veya sanığın mağdura ait olan ve ne bulursa üzerinden almak şeklinde suçun konusunu açıkça belirtmesi, gerekirdi***..." YCGK, 18.02.2010, E. 2010/6-225, K. 2010/268, https://www.kararara.com/forum/viewtopic.php?t=33300, (E.T. 19.06.2022).

ise "*suçun işleniş şekli ve özellikleri, fiilin mağdur üzerinde meydana getirdiği etkiler veya failin daha çoğunu alma kastıyla hareket edip etmediği*" gibi hususları dikkate almadan ceza indirimini uygulayacaktır[34].

Bu açıklamalardan hareketle, Yargıtay 6. CD'nin ne TCK m.150/2'nin metninde ne de gerekçesinde yer alan failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken, ihtiyacı kadarını alması şeklinde bir şart arayarak söz konusu hükmün kapsamını sanık aleyhine daraltan uygulamasının kanunilik ilkesine aykırı olduğu düşünülmektedir[35]. Esasen tarafımızca incelenen Yargıtay 6. CD kararlarının hiçbirinde söz konusu şartın gerekçesine ilişkin bir açıklama bulunamamıştır[36]. Bununla bir-

[34] Benzer yönde değerlendirmeler için bkz. Koca, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu", 2817; Tuğba Uçak, "Yargısal İçtihatlar Işığında Alacağın Tahsili Amacıyla İşlenen Yağma Suçu", Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara: Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2022: 65. Aksi görüş için bkz. Akkaş, "Suç Konusu Malın Değerinin Azlığının Ceza Sorumluluğuna Etkisi", 333, 334; Özbey, "Yağma Suçunda Daha Az Cezayı Gerektiren Hal ve Etkin Pişmanlık Hükmünün Uygulaması", 132; Eker, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçunda Değer Azlığı Kavramı", 136; Maraşlı Dinç ve Ruhi, "Türk Ceza Kanununda Yağma Suçu", 95, 96; Necati Meran, *Hırsızlık, Yağma ve Malvarlığına Karşı Suçlar*, (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2013), 316. *Özbek, Doğan ve Bacaksız* da TCK m.145'ten farklı olarak TCK m.150/2'de "*suçun işleniş şekli ve özellikleri de göz önünde bulundurularak*" ifadesine yer verilmediğinden, Yargıtay 6. CD'nin TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi yapılabilmesi için "*suçun işleniş şekli ve özelliklerinin de göz önünde bulundurulması"* şartını araması hukuka aykırı olarak nitelendirmiştir. Bkz. Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 664. *Koca ve Üzülmez* ise TCK m.150/2 hükmünün hâkime yağma suçunda cebir ya da tehdidin mağdur üzerindeki etkisi gibi somut olayın özelliklerini dikkate almadan salt fail tarafından alınan malın değerini esas alarak indirme yetkisi verdiğini kabul etmektedir. Bununla birlikte yazarlar yağma suçunda salt malvarlığı değerlerinin değil aynı zamanda kişi özgürlüğü ve vücut bütünlüğü değerlerinin de korunduğu gerekçesiyle TCK m.150/2'de ki düzenlemeyi eleştirmekte ve bu çerçevede Yargıtay'ın hükmün uygulama alanını sanık aleyhine daraltan mevcut içtihadını isabetli bulmaktadır. Bkz. Koca ve Üzülmez, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 712. Yazarların Yargıtay'ın konu ile ilgili mevcut uygulamasını isabetli bulan görüşüne kanunilik ilkesi ile bağdaşmadığı gerekçesiyle katılmamaktayız.

[35] Benzer görüş için bkz. Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 632, 664; Gürühan, Topaç ve Kanat, "Yargıtay'ın Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Değer Azlığı Kavramına Yönelik Yaklaşımı", 225-227, 235; Sahillioğlu Baklacı, "Yağma Suçu", 91; Uçak, "Yargısal İçtihatlar Işığında Alacağın Tahsili Amacıyla İşlenen Yağma Suçu", 65. Farklı bir gerekçe ile benzer görüş için bkz. Danışman, "Yağma Suçlarında Değer Azlığı", 127. Son anılan yazar Yargıtay 6. CD'nin TCK m.150/2 hükmünün uygulanabilmesi için temel aldığı "sanığın miktara özgü kastı (daha çoğunu alma imkânına sahip iken ihtiyacı kadarını alması)" şeklindeki kriteri bilimsel ve nesnel temellere dayanmayan tamamen sübjektif bir ölçü olarak değerlendirmekte ve Dairenin bu yöndeki içtihatlarını isabetli bulmamaktadır. Benzer yönde açıklamalar için ayrıca bkz. Soyaslan, *Ceza Özel Hükümler*, 435. Yargıtay'ın hırsızlık suçunda değer azlığı hâlinde ceza indirimi veya cezanın tamamen kaldırılmasını öngören hükmün uygulanabilmesi için de aradığı failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken ihtiyacı kadarını alması şartının TCK m.145'te açıkça düzenlenmediğinden kanunilik ilkesi açısından sakıncalı olduğuna yönelik görüş için bkz. Tezcan, Erdem ve Önok, *Ceza Özel Hukuku*, 777; Şen, "Hırsızlık Suçları", 349, 350; Gürühan, Topaç ve Kanat, "Yargıtay'ın Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Değer Azlığı Kavramına Yönelik Yaklaşımı", 225-227; Özbek ve Meraklı, "Hırsızlık Suçunda Malın Değerinin Azlığının Tespiti ve Buna Bağlı Olarak Ortaya Çıkan Hukukî Sorunlar", 25, 26.

[36] Buna karşın Yargıtay CGK bir kararında bu hususa değinmiş ve "failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken yalnızca ihtiyacı kadarını almasını" yorum olarak nitelendirilmiştir. Kararın ilgili kısmı şu şekildedir: "... *Yerel Mahkemece TCK'nın 150. maddesinin ikinci fıkrasının uygulanmamasına ilişkin "Sanığın daha çoğunu alabilecekken iradesini daha azına özgülemesi" şeklindeki gerekçesi Kanunumuzda yer alan bir hukuk kuralının yağma suçuna kıyas yoluyla aktarılması değildir. Zira böyle bir yasal dü-*

likte Yargıtay 6. CD tespit edebildiğimiz kadarıyla 2021 yılının Şubat ayından itibaren kanunilik ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle bu içtihadını değiştirmiş ve artık TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi yapılabilmesi için failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken, ihtiyacı kadarını alması şeklinde bir şartın aranmayacağına karar vermiştir. Yargıtay 6. CD'nin kanunilik ilkesi ile bağdaşmayan ve sanık aleyhine bir durum yaratan uygulamasına son veren bu içtihat değişikliğini isabetli bulmakta ve son derece olumlu bir gelişme olarak değerlendirmekteyiz.

C. TCK M.150/2'NİN YERİNDE BİR DÜZENLEME OLUP OLMADIĞI SORUNU

Yağma suçu, tehdit (m.106) ve cebir (m.108) suçu ile hırsızlık (m.141) suçunun birleşmesinden oluşan bileşik bir suç olduğundan[37], tehdit, cebir ve hırsızlık

zenleme Kanun'da bulunmamaktadır. Ceza Genel Kurulunca yapılan TCK'nın 150. maddesinin ikinci fıkrasındaki açık olmayan düzenlemenin yorum yoluyla farklı uygulamaların önüne geçilip "Kanun'un açıklığı" ilkesinin gerçekleştirilmesidir. Anılan fıkranın lâfzına bakıldığında da yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığından bahsedilmektedir..." YCGK, 30.04.2019, E. 2017/821, K. 2019/358, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 26.06.2022). Belirtmek gerekir ki "malın değerinin azlığı" ile "failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken ihtiyacı kadarını alması" birbirinden farklı unsurlardır. Zira değer azlığı suçun konusuna (maddi unsur) ilişkin olup "objektif" kriterlere göre belirlenmesi gereken bir husus iken, failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken ihtiyacı kadarını alması ise failin kastına (manevi unsur) yönelik "sübjektif" bir durumu ifade etmektedir. Dolayısıyla yukarıdaki kararda Yargıtay CGK tarafından yapılan faaliyeti yorum olarak nitelendirmenin isabetli olmadığı ve Yargıtay CGK'nın TCK m.150/2'de öngörülmeyen bir şartı hükme dâhil ederek kanunilik ilkesi ile bağdaşmayan bir karar verdiği kanaatindeyiz. Yargıtay CGK'nın konu ile ilgili bir kararında karşı oy kullanan üye tarafından ileri sürülen görüşler faydalı olacağı düşünülerek aynen aktarılmıştır: "... *Bu içtihatlardaki yaklaşım, maddede, mağdurun üzerinde bulunan fazla miktarda değerin sanık tarafından alınmak istenmesi halinde indirim yapılamayacağı veya değerin az olması halinde de cezadan indirime gidilemeyeceği varsayımlarına dayanmaktadır. Yasada açıkça mağdurun üzerinde bulunan ve sanık tarafından alınması hedeflenen şeylerin/değerlerin tümü alınmasa (bir kısım, çok az bir kısmı alınsa bile), tümü alınmışçasına değerlendirmede bulunularak, madde fıkrasındaki kavram sanığın aleyhine sonuç doğuracak biçimde yorumlanılmış olunmaktadır.* ***Mağdur üzerinde bulunan ve tamamı alınmayan malın değerinin gözetilebilmesi için, madde fıkrasının böyle bir yoruma elverişli olması gerekir. Madde böyle bir yoruma elverişli değildir****. Buna rağmen, sanık lehine yoruma (fiilen alınan malın değeri) elverişli olan düzenleme tersine çevrilerek, hem sanık yararına/lehine yorum, hem de yasallık ilkesine aykırılık oluşturulmaktadır...* ***CGK'nın ... önceki içtihatları ile somut olayımızdaki çoğunluk görüşü, maddede açıkça yer almayan ve sanık aleyhine olan yorum yoluyla, yasallık ilkesine aykırılığa sebebiyet vermektedir****. Oysa, 150'nci maddenin 2'nci fıkrasında yer alan, "suçun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı", yargıcın takdiri ile sanık lehine indirime elverişlidir.* ***Yargıcın yapacağı değerlendirme, sanığın aldığı şeyin değerinin "azlığı"dır. Yargıcın yapacağı bu değer "azlığı" tespitine rağmen, sanık yararına indirim uygulanmaması, TCY'nın 150/2'nci maddesinin uygulanmaması sonucunu doğurur****..."* YCGK, 18.02.2010, E. 2010/6-225, K. 2010/268, https://www.kararara.com/forum/viewtopic.php?t=33300, (E.T. 28.06.2022).

37 Koca, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu", 2801; Koca ve Üzülmez, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 671; Toroslu, *Ceza Özel Kısım*, 150; Özen, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 645; Maraşlı Dinç ve Ruhi, "Türk Ceza Kanununda Yağma Suçu", 88; Korkmaz, *Yağma Suçu*, 26; Kaylan, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçları (765 ve 5237 Sayılı Yasalardaki Düzenlemelerin Karşılaştırmalı Bir Değerlendirmesi)", 40; Gökcen ve Şenerdoğan, "Yağma Suçu ve Nitelikli Halleri", 403; Öztürk ve Balcı, *Yağma Suçları*, 641; Gökhan Taneri ve Gani Kamışlı, *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar*, (Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018), 877; Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 650; Artuk, Gökcen, Alşahin ve Çakır, *Ceza Özel Hükümler*, 566; Tezcan, Erdem ve Önok, *Ceza Özel Hukuku*, 795; Meran, *Yağma ve Malvarlığına Karşı Suçlar*, 194; Arslantürk, *Bütün Yönleriyle Yağma Suçu*, 47; Gökcan ve Artuç, *Ceza Kanunu Şerhi*, 5343.

suçları ile korunan hukuki değerler olan kişi özgürlüğü, vücut dokunulmazlığı, zilyetlik ve mülkiyet hakkı, yağma suçunun koruduğu hukuki değerleri oluşturmaktadır[38]. Bununla birlikte yağma suçunda fail, malvarlığı değerine ulaşmayı amaçlamaktadır. Bu amacını gerçekleştirmek için de tehdit ile cebri bir araç olarak kullanmaktadır[39]. Dolayısıyla yağma suçu ile asıl olarak malvarlığı değerleri korunduğundan, bu suç 5237 sayılı TCK'nın "Malvarlığına Karşı Suçlar" başlıklı bölümünde düzenlenmiştir[40].

---

38 Koca, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu", 2801; Koca ve Üzülmez, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 671, 672; Maraşlı Dinç ve Ruhi, "Türk Ceza Kanununda Yağma Suçu", 88; Korkmaz, *Yağma Suçu*, 26, 27; Gökcen ve Şenerdoğan, "Yağma Suçu ve Nitelikli Halleri", 403; Öztürk ve Balcı, *Yağma Suçları*, 641; Taneri ve Kamışlı, *Kişilere Karşı Suçlar*, 877; Tezcan, Erdem ve Önok, *Ceza Özel Hukuku*, 795-796; Meran, *Yağma ve Malvarlığına Karşı Suçlar*, 194; Bayraktar, Yıldız, Aksoy Retornaz, Akyürek, Evik, Kangal, Memiş Kartal, Sınar, Evik, Altunç, Aytekin İnceoğlu, Bozbayındır ve Erman, *Malvarlığına Karşı Suçlar*, 80-81; Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı Suçlar*, 391, 392; Gökcan ve Artuç, *Ceza Kanunu Şerhi*, 5343; Arslantürk, *Bütün Yönleriyle Yağma Suçu*, 44. Ayrıca bkz. Soyaslan, *Ceza Özel Hükümler*, 418-420. "... *Yağma, tehdit veya cebir kullanma ile hırsızlık suçlarının bir araya gelmesiyle oluşmuş bileşik bir suç olduğundan, birden çok hukuki değeri korumaktadır. Kendisini oluşturan suçların korudukları hukuki değerler olan kişi özgürlüğü, vücut dokunulmazlığı, zilyetlik ve mülkiyet yağma suçunun da koruduğu hukuksal değerlerdir...*" YCGK, 13.11.2018, E. 2017/1175, K. 2018/518; "... *Bir başkasının kendisinin veya yakınının hayatına, vücut ve cinsel dokunulmazlığına yönelik bir saldırı gerçekleştireceğinden ya da mal varlığı itibariyle büyük zarara uğratacağından bahisle tehdit ederek veya cebir kullanarak bir malı teslime veya malın alınmasına karşı koymamaya mecbur kılan kişinin eylemi yağma suçunu oluşturur. Malın alınması veya verilmesini temin için zilyetin üzerinde cebir ve tehdit kullanılmaktadır... Bu suçla yalnızca korunan hukuki değer malvarlığı değil, aynı zamanda kişi özgürlüğü ve vücut dokunulmazlığıdır...*" Y6.CD, 25.02.2021, E. 2019/2068, K. 2021/3325; https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (E.T. 29.06.2022).

39 Koca, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu", 2801; Koca ve Üzülmez, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 672; Tezcan, Erdem ve Önok, *Ceza Özel Hukuku*, 796; Özen, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 645; Gökcen ve Şenerdoğan, "Yağma Suçu ve Nitelikli Halleri", 403; Korkmaz, *Yağma Suçu*, 27; Artuk, Gökcen, Alşahin ve Çakır, *Ceza Özel Hükümler*, 567; Bayraktar, Yıldız, Aksoy Retornaz, Akyürek, Evik, Kangal, Memiş Kartal, Sınar, Evik, Altunç, Aytekin İnceoğlu, Bozbayındır ve Erman, *Malvarlığına Karşı Suçlar*, 89, 90; Soyaslan, *Ceza Özel Hükümler*, 421; Gökcan ve Artuç, *Ceza Kanunu Şerhi*, 5343; Taneri ve Kamışlı, *Kişilere Karşı Suçlar*, 877; Meran, *Yağma ve Malvarlığına Karşı Suçlar*, 194. "... *Yağma suçu amaç ve araç hareketlerden oluşan bir suçtur. İlk önce almayı gerçekleştirmek için araç hareketler olan cebir veya tehdit kullanılır, sonrasında bu cebir ve tehdidin etkisiyle malın alınması veya tesliminin sağlanması ile suç tamamlanır...*" Y6.CD, 29.11.2021, E. 2021/24020, K. 2021/18397, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (30.06.2022).

40 Koca, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu", 2801; Koca ve Üzülmez, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 672; Tezcan, Erdem ve Önok, *Ceza Özel Hukuku*, 796; Özen, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 645; Gökcen ve Şenerdoğan, "Yağma Suçu ve Nitelikli Halleri", 403; Korkmaz, *Yağma Suçu*, 27, 28; Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı Suçlar*, 391; Artuk, Gökcen, Alşahin ve Çakır, *Ceza Özel Hükümler*, 567; Gökcan ve Artuç, *Ceza Kanunu Şerhi*, 5343; Taneri ve Kamışlı, *Kişilere Karşı Suçlar*, 877; Meran, *Yağma ve Malvarlığına Karşı Suçlar*, 194. Ayrıca bkz. Toroslu, *Ceza Özel Kısım*, 150; Bayraktar, Yıldız, Aksoy Retornaz, Akyürek, Evik, Kangal, Memiş Kartal, Sınar, Evik, Altunç, Aytekin İnceoğlu, Bozbayındır ve Erman, *Malvarlığına Karşı Suçlar*, 80, 81. "... *Yağma suçu, bir kişinin malını cebir veya tehdit kullanarak almak suretiyle işlenmiş sayılacağından, unsurları itibarıyla hem zilyetliğe, hem de kişi hürriyetine yönelik bir suçtur. Ancak kişi hürriyetine yönelen saldırı, mal aleyhine işlenen suçun gerçekleşmesi bakımından bir araç niteliğinde bulunduğundan, bu suç sonuç itibariyle "mal aleyhine" işlenen bir suçtur...*" YCGK, 13.11.2018, E. 2017/1175, K. 2018/518, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/, (30.06.2022).

Öğretide bazı yazarlar TCK m.150/2'deki düzenlemenin hukuken isabetli olmadığı görüşündedir. Bu görüşün gerekçesini ise yağma suçu ile korunan hukuki değerler oluşturmaktadır. Gerçekten de yağma suçuyla yalnızca malvarlığı değerleri değil, bunun yanı sıra kişi özgürlüğü ve vücut dokunulmazlığı da korunmaktadır. Oysa kanun koyucu bu hususu göz ardı ederek salt suçun konusunu oluşturan malın değerini esas almış ve bu değerin az olmasını cezada indirim yapılmasını gerektiren nitelikli hâl olarak düzenlemiştir[41].

Yağma suçu malvarlığına karşı suçlar içerisinde en ağır ve en tehlikeli suç[42] olmakla birlikte aynı zamanda yaptırımı da en fazla olan suçtur. TCK m.148/1'e göre, yağma suçunun temel şeklinin yaptırımı "*6 yıldan 10 yıla kadar hapis cezası*"dır. Bu çerçevede kanaatimizce alt sınırı dahi çok yüksek olan[43] böyle bir suç açısından hâkime suçun konusunu oluşturan malın değerinin az olması hâlinde, somut olayda işlenen fiilin haksızlık içeriğini de değerlendirerek faile verilecek cezada indirim yapma imkânı tanınmalıdır[44].

Bununla birlikte TCK m.150/2'de yer alan düzenlemenin isabetli olmadığı düşünülmektedir. Zira bu düzenlemeye göre hâkim, yalnızca suça konu malın değerinin az olup olmadığını takdir edebilecektir. Buna karşın hâkime suçun işleniş şekli, kullanılan cebir veya tehdidin mağdur üzerindeki etkisi, mağdurun uğradığı zararının büyüklüğü gibi somut olayın özelliklerini değerlendirme yetkisi verilmemiştir. Dolayısıyla söz konusu düzenleme değer azlığının olduğu her durumda ceza indirimi öngörmektedir[45]. Bu kapsamda örneğin, değeri az olan bir malın alınması için;

---

41 Koca, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu", 2817; Koca ve Üzülmez, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 711; Centel, Zafer ve Çakmut, *Kişilere Karşı Suçlar*, 410; Tezcan, Erdem ve Önok, *Ceza Özel Hukuku*, 821; Taneri ve Kamışlı, *Kişilere Karşı Suçlar*, 908. *Özbek, Doğan ve Bacaksız* TCK m.150/2'de "indirilebilir" ifadesi kullanıldığından, ceza indirimi konusunda hâkime takdir yetkisi tanındığını ve her durumda ceza indiriminin uygulanmayabileceğini belirtmekte olup bu hususun yağma suçu ile kişi özgürlüğü de korunduğundan, ceza indiriminde bunun dikkate alınmamasına yönelik haklı eleştiriyi hafifletebileceği görüşündedir. Bkz. Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 663.

42 Akkaş, "Suç Konusu Malın Değerinin Azlığının Ceza Sorumluluğuna Etkisi", 334; Arslantürk, *Bütün Yönleriyle Yağma Suçu*, 44.

43 Alman hukukunda yağma suçu (Raub) Alman Ceza Kanunu'nun 249. maddesinde düzenlenmiş olup bu suç için öngörülen yaptırım "1 yıldan az olmamak üzere hapis cezası"dır. Avusturya hukukunda ise yağma suçuna (Raub) Avusturya Ceza Kanunu'nun 142. maddesinde yer verilmiş ve suçun yaptırımı "1 yıldan 10 yıla kadar hapis cezası" olarak belirtilmiştir. Görüldüğü üzere gerek Alman hukukunda gerekse de Avusturya hukukunda yağma suçu için öngörülen hapis cezasının alt sınırı 1 yıl iken, Türk hukukunda ise 6 yıldır. Dolayısıyla TCK'da yağma suçu için öngörülen hapis cezasının alt sınırının Alman ve Avusturya düzenlemelerine nazaran bir hayli yüksek olduğu söylenebilir.

44 *Toroslu* ve *Sahillioğlu Baklacı* da gerekçe belirtmeden yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin az olmasının cezada indirimin sebebi olarak öngörülmesinin isabetli olduğunu ifade etmektedir. Bkz. Toroslu, *Ceza Özel Kısım*, 159; Sahillioğlu Baklacı, "Yağma Suçu", 88.

45 Benzer görüş için bkz. Uçak, "Yargısal İçtihatlar Işığında Alacağın Tahsili Amacıyla İşlenen Yağma Suçu", 65. Aksi görüş için bkz. Akkaş, "Suç Konusu Malın Değerinin Azlığının Ceza Sorumluluğuna Etkisi", 335; Gökcen ve Şenerdoğan, "Yağma Suçu ve Nitelikli Halleri", 454; Eker, "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçunda Değer Azlığı Kavramı", 136.

- Failin kullandığı cebir sonucu mağdurun vücudunda ciddi hasarların meydana gelmesi,
- Failin mağduru bıçaklaması sonucu mağdurun organ kaybına uğraması veya hayatını kaybetmesi,
- Failin kullandığı tehditten dolayı mağdurun akıl sağlığını yitirmesi şeklindeki olaylarda mevcut düzenlemeye göre ceza indirimi uygulanacaktır[46]. Esasen bu olaylarda TCK m.149/2[47] uyarınca netice sebebiyle ağırlaşan yaralamadan dolayı ayrıca TCK m.87/4'ün uygulanarak faile daha ağır ceza verileceği ya da ölüm hâlinde gerçek içtima hükümleri gereğince, failin yağmanın yanı sıra kasten öldürme suçundan da cezalandırılacağı söylenebilir. Diğer bir anlatımla, bu olayların yağma suçunun sistematiği içerisinde cezayı artıran ya da gerçek içtima kurallarının uygulanmasını gerektiren hâller olduğu, dolayısıyla kullanılan cebrin mağdur üzerindeki etkisinin ağır olmasının zaten faile verilecek cezayı artıracağı ifade edilebilir[48]. Ancak TCK m.149/2'de yer alan düzenleme yalnızca yağma suçunda kullanılan cebrin, netice sebebiyle ağırlaşan yaralamaya (m.87/4) yol açması hâlinde cezayı artıran bir etki doğuracaktır. Oysa cebrin, kasten yaralamanın temel hâline (m.86/1) ya da daha fazla ceza verilmesini gerektiren nitelikli hâline (m.86/3) sebep olması da mümkün olup, bu durumlarda faile ayrıca cebirden dolayı ceza verilmeyecektir. Hâlbuki failin kullandığı cebrin netice sebebiyle ağırlaşan yaralama boyutuna ulaşmamakla birlikte, mağdur üzerindeki etkisi dikkate alındığında (m.86/1 veya m.86/3) salt değeri az bir malı almaya yöneldiğinden bahisle ceza indirimi uygulanmasının hakkaniyetli olmayacağı olayların yaşanması da mümkündür. Dolayısıyla TCK m.150/2'de yer alan mevcut düzenleme yağma suçu ile yalnızca malvarlığı değerlerinin değil, aynı zamanda kişi özgürlüğü ve vücut dokunulmazlığının da korunduğu hususu ile bağdaşmadığı gibi, TCK m.3'te yer alan işlenen fiilin ağırlığı ile orantılı ceza prensibine de aykırılık teşkil edebilecektir.

---

46 Benzer görüş için bkz. Koca, "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu", 2817; Koca ve Üzülmez, *Ceza Hukuku Özel Hükümler*, 711, 712. Buna karşın Yargıtay 6. CD mevcut uygulamasında TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi yapılabilmesi için malın değerinin az olmasının yanı sıra "meydana gelen haksızlığa faili iten etkenler ve bu haksızlığın mağdur üzerindeki etkileri" gibi somut olayın özelliklerini de gözettiğini ve özellikle yağma suçu ile birlikte kasten öldürme, kasten öldürmeye teşebbüs, cinsel saldırı gibi suçların işlendiği olaylarda TCK m.150/2'nin uygulanamayacağına karar vermektedir. Bkz. Y6.CD, 29.11.2021, E. 2021/24020, K. 2021/18397, 28.12.2021, E. 2021/22061, K. 2021/20507; 14.12.2021, E. 2021/21663, K. 19463; 20.10.2021, E. 2021/21647, K. 2021/16011, https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/ (E.T. 02.07.2022). Kanunilik ilkesi ile bağdaşmayan bu uygulamanın isabetli olmadığı kanaatindeyiz.

47 Söz konusu madde şu şekildedir: "*Yağma suçunun işlenmesi sırasında kasten yaralama suçunun neticesi sebebiyle ağırlaşmış hallerinin gerçekleşmesi durumunda, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.*"

48 Bu tartışma konusu, hakem incelemelerinden sonra çalışmaya dâhil edilmiş olup, hakemlere sundukları katkı için teşekkür ederim.

Nitekim Avusturya kanun koyucusu konu ile ilgili kanuni düzenleme ihdas ederken bu hususu dikkate almıştır. Avusturya Ceza Kanunu'nun 142. maddesinde yağma suçunun (Raub) temel şekli şu şekilde düzenlenmiştir: *"Her kim, bir başkasını cebir kullanmak veya vücut bütünlüğü veya yaşamına yönelik hâlihazırda mevcut bir tehlike ile tehdit etmek suretiyle, başkasına ait taşınır bir malı, kendisine veya bir üçüncü kişiye mal edindirerek hukuka aykırı olarak zenginleşmek kastıyla alır veya gasp ederse, bir yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.*" Aynı maddenin 2. fıkrasında ise suçun konusunu oluşturan malın değerinin az olması hâli daha az cezayı gerektiren nitelikli hâl olarak öngörülmüştür. Buna göre: "*Her kim,* ***yağma suçunu önemli derecede bir cebir uygulamaksızın değeri az olan bir mala yönelik işlerse, fiilin yalnızca önemsiz sonuçlar doğurması*** *ve* ***nitelikli yağmanın (m.143) söz konusu olmaması hâlinde****, altı aydan beş yıla kadar hapis cezası veya üçyüzaltmış güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.*" Benzer düzenlemeye Türk hukukunda da ihtiyaç olduğu ve TCK m.150/2'de değişiklik yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Bu kapsamda TCK m.150/2'nin şu şekilde değiştirilmesi önerilmektedir:

"*Yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin az olması hâlinde,* ***kullanılan cebir veya tehdidin mağdur üzerinde meydana getirdiği etkiler de göz önünde bulundurularak*** *verilecek ceza üçte birden yarıya kadar indirilebilir*[49]*."*

[49] TCK m.150/2'ye eklenmesi önerilen "*kullanılan cebir veya tehdidin mağdur üzerinde meydana getirdiği etkiler de göz önünde bulundurularak*" ifadesi suçun işleniş şekli ve özellikleri ile ilgili olup, zaten TCK m.61/1-a'da "*suçun işleniş biçimi*"nin cezanın belirlenmesinde dikkate alınacağına yer verildiğinden, burada bir çifte değerlendirme yasağının gündeme gelebileceği ileri sürülebilir. Ancak TCK m.61/3'e göre "*Birinci fıkrada belirtilen hususların suçun unsurunu oluşturduğu hallerde, bunlar temel cezanın belirlenmesinde ayrıca göz önünde bulundurulmaz.*" Bu düzenlemeden de anlaşılacağı üzere, suç tipinde suçun işleniş biçimine unsur olarak yer verilmiş ise hâkim cezanın belirlenmesinde TCK m.61/1-a'da ki düzenlemeyi dikkate almayacaktır. Dolayısıyla kanaatimizce burada konu ile ilgili genel bir düzenleme var iken (m.61/1-a), TCK m.150/2'ye özel bir hüküm koymanın gerekli olup olmadığı tartışılmalıdır. Zira eğer genel düzenleme sorunun giderilmesi noktasında tatmin edici bir çözüm sunuyorsa, ayrıca özel bir hüküm getirmenin anlamı olmayacaktır. Bu kapsamda değerlendirme yapıldığında, TCK m.150/2'de yer alan düzenlemeye göre, faile verilecek cezada indirim yapılabilmesi için tek ve yegâne ölçüt, suça konu malın değerinin az olmasıdır. Oysa yağma suçu ile yalnızca malvarlığı değerleri değil, vücut dokunulmazlığı ve kişi özgürlüğü de korunmaktadır. İşte mevcut düzenleme bu hususu göz ardı etmiştir. Dolayısıyla buradaki temel sorun, hâkimin malın değerinin az olduğunu tespit ettiği her yağma suçunda, malın alınması amacıyla kullanılan cebir veya tehdidin mağdur üzerindeki etkisini değerlendirmeden ceza indirimini uygulayacak olmasıdır. Kanaatimizce bu sorunun çözümü konusunda TCK m.61/1-a'da yer alan düzenleme yeterli değildir. Nitekim örneğin, failin cebir veya tehditle mağdurdan 5 TL alması hâlinde hâkim, "*TCK m.61/1-a uyarınca malın alınması amacıyla kullanılan cebir veya tehdidin mağdur üzerindeki etkisi dikkate alındığında, malın değerinin azlığından bahisle (TCK m.150/2) ceza indirimi yapılmamıştır*" şeklinde bir karar veremeyecektir. Zira TCK m.150/2 yağma suçuna ilişkin özel bir hüküm niteliğinde olup, yağma suçuna konu olan malın değerinin az olduğunu tespit eden hâkim, maddede yer alan ceza indirimini uygulamak zorundadır. Diğer bir anlatımla, TCK m.61/1-a'ya dayanılarak TCK m.150/2'de yer alan ceza indiriminin uygulanması engellenemez. Dolayısıyla yukarıda bahsedilen sorunun çözülebilmesi için TCK m.150/2'ye özel bir hüküm konulması şarttır. Sonuç olarak, önerdiğimiz değişikliğin yapılması hâlinde, hâkim

SONUÇ

765 sayılı TCK'nın 522. maddesinde "Mal Aleyhinde İşlenen Cürümler" başlıklı onuncu babında yer alan suçlar açısından ortak bir hüküm sevk edilmiş ve bu babda yer alan suçların konusunu oluşturan malın değerinin pek hafif veya hafif olması hâlinde ceza indirimi öngörülmüştü. Ancak aynı maddenin üçüncü fıkrası ile yağma suçu ceza indiriminin kapsamı dışında bırakılmıştı. Dolayısıyla 765 sayılı TCK döneminde yağma suçunda malın değerinin az olması durumunda fail hakkında ceza indirimi uygulanamamaktaydı. Buna karşın 5237 sayılı TCK yağma suçunda malın değerinin az olması hâlinde faile verilecek cezada indirim yapılabilmesine imkân tanımıştır. TCK m.150/2'ye göre "*Yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle, verilecek ceza üçte birden yarıya kadar indirilebilir.*"

Yağma suçundan dolayı verilen kararların temyiz incelemesini yapan Yargıtay 6. CD'ye göre TCK m.150/2'nin uygulanabilmesi için şu üç şart bir arada bulunmalıdır:

- Malın değeri az olmalı,
- Somut olayın özellikleri ve suçun işleniş şekli dikkate alınmalı,
- Fail daha çoğunu alabilme imkânına sahip iken, yalnızca ihtiyacı kadar olanını almalıdır.

Yargıtay 6. CD'ye göre TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi yapılabilmesi için temel ölçüt, yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin az olmasıdır. Dolayısıyla burada değer azlığı kavramından ne anlaşılması gerektiğinin ortaya konulması önem arz etmektedir. Bu çerçevede TCK m.150/2'de değer azlığı kavramına ilişkin herhangi bir rakamsal belirleme/sınırlama bulunmadığını ifade etmek gerekir. Konu ile ilgili olarak öğretide çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. Bir görüşe göre; malın değerinin azlığı failin ya da mağdurun ekonomik durumu göz önünde bulundurulmadan objektif ölçütlerle belirlenmelidir. Diğer görüş ise hâkimin kendi değer yargıları veya failin ya da mağdurun değer yargıları gibi sübjektif ölçütlerden hareket ederek malın değerinin az olup olmadığına karar vermesi gerektiğini savunmaktadır. Yargıtay 6. CD ise objektif ölçütü benimsemektedir. Dolayısıyla malın değerinin az olup olmadığı objektif ölçütten hareket ederek belirlenecek ve değerlendirme yapılırken failin ya da mağdurun ekonomik durumu göz önüne alınmayacaktır. Yargıtay 6. CD'ye göre buradaki objektif ölçütten anlaşılması gereken "*ekonomik koşullar ve paranın satın alma gücü*"dür. Ancak değer azlığı nedeniyle ceza indirimi yapılabilmesi için yağma suçunun

ceza indiriminin uygulanabilmesi için kullanılan cebir veya tehdidin mağdur üzerindeki etkilerini de değerlendirecek olup, somut cezayı TCK m.61/3 uyarınca TCK m.61/1-a'da yer alan düzenlemeyi dikkate almadan belirleyeceğinden, çifte değerlendirme yasağı söz konusu olmayacaktır (Bu dipnotta yer alan tartışma konusu, hakem incelemelerinden sonra çalışmaya dâhil edilmiş olup, hakemlere sundukları katkı için teşekkür ederim).

konusunu oluşturan malın değerinin objektif olarak az olmasının yanı sıra hâkim somut olayın özelliklerini de göz önüne almalıdır. Dolayısıyla malın değerinin az olduğunun tespit edildiği her olayda otomatikman ceza indirimi uygulanmamalıdır. Bu kapsamda Yargıtay 6. CD'nin yerleşik uygulamasına göre bazı somut olaylarda yağma suçuna konu olan malın değeri az olsa dahi fail hakkında TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi yapılmayacaktır. Gerçekten de Yargıtay 6. CD'ye göre yağma suçu ile birlikte kasten öldürme, kasten öldürmeye teşebbüs veya cinsel istismar gibi bazı suçların işlenmesi hâlinde, yağma suçunda değer azlığı nedeniyle ceza indirimi yapılmasını hukuka, vicdana ve adalete uygun değildir. Yargıtay CGK da 2019 yılında verdiği bir kararda her iki mağdurdan tehditle 1 TL alan ve mağdurlara cinsel istismarda bulunan faile TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi yapılmamasını hukuka aykırı bulmamıştır.

Konu ile ilgili olarak önem arz eden diğer bir husus da teşebbüs aşamasında kalan suçlar açısından TCK m.150/2'nin uygulanıp uygulanmayacağıdır. Öğretide bir görüşe göre yağma suçunun teşebbüs hâlinde kalması durumunda, failin eylemini hangi malı almaya yönelik olarak gerçekleştirdiği tespit edilebiliyorsa TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi yapılmalı, söz konusu tespit yapılamıyorsa ceza indirimi uygulanmamalıdır. Diğer görüş "şüpheden sanık yararlanır" ilkesi uyarınca failin hangi malı almaya yönelik olarak hareket ettiğinin belirlenemediği durumlarda da ceza indirimi yapılmasını savunmaktadır. Üçüncü bir görüş TCK m.150/2'nin yalnızca tamamlanmış suçlarda uygulanabileceğini ve dolayısıyla yağma suçunun teşebbüs aşamasında kalması durumunda değer azlığı nedeniyle ceza indirimine gidilemeyeceğini ileri sürmektedir. Yargıtay 6. CD ise ilk görüşe taraftardır. Daireye göre teşebbüs aşamasında kalan yağma suçlarında, failin kastının değer olarak az olan malı almaya yönelik olduğu belirlenebiliyorsa TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi uygulanmalı ancak bu belirlemenin yapılamadığı hâllerde ceza indirimi yapılmamalıdır. Kanaatimizce TCK m.150/2 hükmünde ceza indirimi yapılabilmesi için malın değerinin az olması şartı arandığından, teşebbüs aşamasında kalan yağma suçunda da fail ancak eylemini değeri az olan bir malı almaya yönlendirmişse ceza indiriminden yararlanabilecektir. Dolayısıyla failin cebir veya tehdit kullanarak mağdurdan almayı umduğu malın ne olduğu veya malın değeri belirlenemiyorsa, TCK m.150/2 hükmü uygulanmamalıdır. Örneğin, (A)'nın cebinden çıkardığı bıçağı (B)'ye doğrultarak "*bana para ver*" demesi olayında, ne kadar para istendiği belli olmadığı için mahkeme (A) hakkında yağma suçundan dolayı vereceği cezada değer azlığından bahisle indirime gitmemelidir.

Nihayet Yargıtay 6. CD'ye göre TCK m.150/2 hükmünün uygulanabilmesi için gerekli son şart, failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken yalnızca ihtiyacı kadarını almış olmasıdır. Buna göre somut olayda fail objektif olarak değeri az bir malı almış olsa dahi eğer failin kastı daha çoğunu almaya veya ne bulursa

almaya yönelik ise bu durumda da artık malın değerinin az olduğundan bahisle ceza indirimi yapılamayacaktır.

Bununla birlikte Yargıtay 6. CD son dönemde TCK m.150/2'nin uygulanmasına yönelik olarak uzun yıllardır istikrarlı bir şekilde sürdürdüğü içtihadını değiştirmiş ve artık söz konusu hükmün uygulanabilmesi için "*failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken ihtiyacı kadarını alması*" şartının aranmayacağına karar vermiştir. Dolayısıyla hâkim, fail tarafından elde edilen değerin objektif olarak az olduğunu tespit ettikten sonra somut olayın özelliklerini de göz önünde bulundurarak TCK m.150/2'nin uygulanıp uygulanmayacağına karar verecektir.

İfade etmek gerekir ki 5237 sayılı TCK'nın 150/2. Maddesinde "*indirilebilir*" ifadesi kullanıldığından, ceza indiriminin uygulanıp uygulanmayacağı konusunda hâkime bir takdir yetkisi tanınmıştır. Bununla birlikte suçta ve cezada kanunilik ilkesinin bir gereği olarak söz konusu takdir yetkisinin kapsamının belirlenmesi önem arz etmektedir. Bu kapsamda madde metni incelendiğinde, ceza indiriminin "*yağma suçuna konu olan malın değerinin az olması*" hâlinde yapılabileceği ifade edildiği, bunun dışında başkaca bir şartın aranmadığı görülmektedir. Dolayısıyla TCK m.150/2 hükmü ile hâkime malın değerinin az olup olmaması ile sınırlı bir takdir yetkisinin tanındığı kanaatindeyiz. Değer azlığı nedeniyle ceza indirimi öngören diğer düzenlemeler olan TCK m.145 ile TCK m.250/4'ün kanaatimizi destekler mahiyettedir. TCK m.145'e göre "*Hırsızlık suçunun konusunu oluşturan malın değerinin azlığı nedeniyle, verilecek cezada indirim yapılabileceği gibi, suçun işleniş şekli ve özellikleri de göz önünde bulundurularak, ceza vermekten de vazgeçilebilir*." TCK m.250/4 ise şu şekildedir: "*İrtikap edilen menfaatin değeri ve mağdurun ekonomik durumu göz önünde bulundurularak, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarısına kadar indirilebilir*." Madde metninden anlaşılacağı üzere hırsızlık suçunda ceza indiriminin yapılabilmesi için malın değerinin az olması yeterli iken, ceza vermekten vazgeçilebilmesi için ayrıca "*suçun işleniş şekli ve özelliklerinin de göz önüne alınması*" şartı getirilmiştir. Yine irtikap suçunda da ceza indirimi yapılabilmesi için irtikap edilen menfaatin değerinin (az olmasının) yanı sıra hâkimin "*mağdurun ekonomik durumunu da göz önüne alınacağı*" belirtilmiştir. Buna karşılık TCK m.150/2 hükmünde suça konu malın değerinin az olmasından başka bir şart bulunmamaktadır. Oysa kanun koyucu suçun işleniş şekli ve özellikleri veya failde daha çoğunu alma kastının bulunup bulunmadığı gibi hususların da dikkate alınmasını isteseydi TCK m.145'te (ceza vermekten vazgeçilmesi hâli için) ve TCK m.250/4'te olduğu gibi bunu TCK m.150/2'de açıkça düzenlerdi. Bu durumda kanaatimizce hâkim somut olayda yağma suçunun konusu olan malın değerinin az olup olmadığını değerlendirecek, az olması hâlinde "*suçun işleniş şekli ve özellikleri, mağdurun uğradığı zararın büyüklüğü veya failin daha çoğunu alma kastıyla hareket edip etmediği*" gibi hususları göz önünde bulundurmadan ceza indirimini uygulayacaktır.

Bu açıklamalardan hareketle, Yargıtay 6. CD'nin TCK m.150/2'nin metninde veya gerekçesinde yer almayan failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken ihtiyacı kadarını alması şeklinde bir şart arayarak söz konusu hükmün kapsamını sanık aleyhine daraltan uygulamasının kanunilik ilkesine aykırı olduğu düşünülmektedir. Bununla birlikte Yargıtay 6. CD tespit edebildiğimiz kadarıyla 2021 yılının Şubat ayından itibaren kanunilik ilkesine aykırı olduğu gerekçesiyle bu içtihadını değiştirmiş ve artık TCK m.150/2 uyarınca ceza indirimi yapılabilmesi için failin daha çoğunu alma imkânına sahip iken ihtiyacı kadarını alması şeklinde bir şartın aranmayacağına karar vermiştir. Yargıtay 6. CD'nin kanunilik ilkesi ile bağdaşmayan uygulamasına son veren bu içtihat değişikliğini isabetli bulmakta ve son derece olumlu bir gelişme olarak değerlendirmekteyiz.

Son olarak belirtmek gerekir ki yağma suçuyla yalnızca malvarlığı değerleri değil ayrıca kişi özgürlüğü ve vücut dokunulmazlığı da korunduğundan, kanun koyucunun bu hususu göz ardı edip salt suçun konusunu oluşturan malın değerinin az olmasını esas alarak ceza indirimi öngörmesi öğretide eleştirilmektedir.

Yağma suçu malvarlığına karşı suçlar içerisinde en ağır ve en tehlikeli suç olmakla birlikte yaptırımı da en fazla olan suçtur. TCK m.148/1'e göre yağma suçunun temel şeklinin yaptırımı "*6 yıldan 10 yıla kadar hapis cezası*"dır. Bu çerçevede kanaatimizce alt sınırı dahi çok yüksek olan böyle bir suç bakımından hâkime suçun konusunu oluşturan malın değerinin az olması hâlinde, somut olayda işlenen fiilin haksızlık içeriğini de göz önüne alarak faile verilecek cezada indirim yapma imkânı tanınmalıdır.

Bununla birlikte TCK m.150/2'de yer alan düzenlemenin isabetli olmadığı düşünülmektedir. Zira bu düzenlemeyle hâkime yalnızca suça konu malın değerinin az olup olmadığını takdir etme yetkisi verildiğinden, hâkim değer azlığının olduğu her durumda suçun işleniş şekli, kullanılan cebir veya tehdidin mağdur üzerindeki etkisi, mağdurun uğradığı zararının büyüklüğü gibi somut olayın özelliklerini göz önüne almadan ceza indirimi uygulayacaktır. Bu çerçevede örneğin, değeri az olan bir malın alınması için;

- Failin kullandığı cebir sonucu mağdurun vücudunda ciddi hasarların meydana gelmesi,
- Failin mağduru bıçaklaması sonucu mağdurun organ kaybına uğraması veya hayatını kaybetmesi,
- Failin kullandığı tehditten dolayı mağdurun akıl sağlığını yitirmesi

şeklindeki olaylarda mevcut düzenlemeye göre ceza indirimi yapılacaktır. Esasen bu olaylarda fail hakkında TCK m.149/2 gereğince netice sebebiyle ağırlaşan yaralamadan dolayı ayrıca TCK m.87/4'ün uygulanarak faile daha ağır ceza verileceği ya da ölüm hâlinde gerçek içtima hükümleri uyarınca failin yağma ile birlikte kasten öldürme suçundan da cezalandırılacağı söylenebilir. Diğer bir

ifadeyle, bu olayların yağma suçunun sistematiği içerisinde cezayı artıran ya da gerçek içtima kurallarının uygulanmasını gerektiren hâller olduğu, dolayısıyla kullanılan cebrin mağdur üzerindeki etkisinin ağır olmasının zaten faile verilecek cezayı artıracağı ifade edilebilir[50]. Ancak TCK m.149/2'de yer alan düzenleme yalnızca yağma suçunda kullanılan cebrin, netice sebebiyle ağırlaşan yaralamaya (m.87/4) yol açması hâlinde cezayı artıran bir etki doğuracaktır. Oysa cebrin, kasten yaralamanın temel hâline (m.86/1) ya da daha fazla ceza verilmesini gerektiren nitelikli hâline (m.86/3) sebep olması da mümkün olup, bu durumlarda fail ayrıca cebir suçundan dolayı cezalandırılmayacaktır. Hâlbuki failin kullandığı cebrin netice sebebiyle ağırlaşan yaralama boyutuna ulaşmamakla birlikte, mağdur üzerindeki etkisi dikkate alındığında (m.86/1 veya m.86/3) salt değeri az bir malı almaya yöneldiğinden bahisle ceza indirimi uygulanmasının hakkaniyetli olmayacağı olayların yaşanması da mümkündür. Dolayısıyla TCK m.150/2'de yer alan mevcut düzenleme yağma suçu ile yalnızca malvarlığı değerlerinin değil, aynı zamanda kişi özgürlüğü ve vücut dokunulmazlığının da korunduğu hususu ile bağdaşmadığı gibi, TCK m.3'te yer alan işlenen fiilin ağırlığı ile orantılı ceza prensibine de aykırılık teşkil edebilecektir.

Nitekim Avusturya kanun koyucusu konu ile ilgili kanuni düzenleme ihdas ederken daha özenli hareket etmiştir. Gerçekten de Avusturya Ceza Kanunu'nun 142. maddesinde yağma suçunun (Raub) temel şekli şu şekilde düzenlenmiştir: *"Her kim, bir başkasını cebir kullanmak veya vücut bütünlüğü veya yaşamına yönelik hâlihazırda mevcut bir tehlike ile tehdit etmek suretiyle, başkasına ait taşınır bir malı, kendisine veya bir üçüncü kişiye mal edindirerek hukuka aykırı olarak zenginleşmek kastıyla alır veya gasp ederse, bir yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.*" Aynı maddenin 2. fıkrasında ise suçun konusunu oluşturan malın değerinin az olması hâli daha az cezayı gerektiren nitelikli hâl olarak öngörülmüştür. Buna göre: "*Her kim,* ***yağma suçunu önemli derecede bir cebir uygulamaksızın değeri az olan bir mala yönelik işlerse, fiilin yalnızca önemsiz sonuçlar doğurması*** *ve* ***nitelikli yağmanın (m.143) söz konusu olmaması hâlinde****, altı aydan beş yıla kadar hapis cezası veya üçyüzaltmış güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.*" Benzer düzenlemeye Türk hukukunda da ihtiyaç olduğu ve TCK m.150/2'de değişiklik yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Bu kapsamda TCK m.150/2'nin şu şekilde değiştirilmesi önerilmektedir:

"*Yağma suçunun konusunu oluşturan malın değerinin az olması hâlinde,* ***kullanılan cebir veya tehdidin mağdur üzerinde meydana getirdiği etkiler de göz önünde bulundurularak*** *verilecek ceza üçte birden yarıya kadar indirilebilir."*

[50] Bu tartışma konusu, hakem incelemelerinden sonra çalışmaya dâhil edilmiş olup, hakemlere sundukları katkı için teşekkür ederim.

KAYNAKÇA

Akkaş, Ahmet Hulusi. "Suç Konusu Malın Değerinin Azlığının Ceza Sorumluluğuna Etkisi". *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 9, S. 1 (2018): 323-348.

Arslantürk, Mustafa. *İcrasından İnfazına Bütün Yönleriyle Yağma Suçu*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2021.

Artuç, Mustafa. *Malvarlığına Karşı Suçlar*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2018.

Artuk, M. Emin, Gökcen, Ahmet, Alşahin, M. Emin ve Kerim Çakır. *Ceza Hukuku Özel Hükümler*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2019.

Bayraktar, Köksal; Yıldız, Ali Kemal; Aksoy Retornaz, Eylem; Akyürek, Güçlü; Evik, Ali Hakan; Kangal, Zeynel T.; Memiş Kartal, Pınar; Sınar, Hasan; Sonay Evik, Vesile; Altunç, Sinan; Aytekin İnceoğlu, Asuman; Bostancı Bozbayındır, Gülşah ve Erman, Barış. *Özel Ceza Hukuku Cilt IV Malvarlığına Karşı Suçlar*. İstanbul: On İki Levha Yayıncılık, 2018.

Centel, Nur; Zafer, Hamide ve Özlem Çakmut. *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar, Cilt: I*. İstanbul: Beta Yayıncılık, 2021.

Danışman, Mustafa. "Yağma Suçlarında Değer Azlığı". *Terazi Hukuk Dergisi*, 5, S. 41 (2010): 125-130.

Eker, Hüseyin. "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçunda Değer Azlığı Kavramı". *Terazi Hukuk Dergisi*, 5, S. 50 (2010): 129-144.

Gökcan, Hasan Tahsin ve Mustafa Artuç. *Türk Ceza Kanunu Şerhi 4. Cilt (m.141-196)*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2021.

Gökcen, Ahmet ve Büşra Şenerdoğan. "Yağma Suçu ve Nitelikli Halleri". *Prof. Dr. Mehmet Emin Artuk'a Armağan*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2020: 399-468.

Gürühan, Caner; Topaç, Tahir Hami ve Ahmet Serhat Ergin Kanat. "Yargıtay'ın Türk Ceza Kanunu'nda Yer Alan Değer Azlığı Kavramına Yönelik Yaklaşımı". *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, S. 8 (2016): 219-237.

Kaylan, Keskin. "Yargıtay Kararları Işığında Yağma Suçları (765 ve 5237 Sayılı Yasalardaki Düzenlemelerin Karşılaştırmalı Bir Değerlendirmesi)". *Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 1, S. 1 (2013): 39-49.

Koca, Mahmut. "5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda Yağma Suçu". *Legal Hukuk Dergisi*, 3, S. 32 (2005): 2799-2817.

Koca, Mahmut ve İlhan Üzülmez. *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2020.

Korkmaz, Esra Şule. *Türk Ceza Hukukunda Yağma Suçu*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021.

Köprülü, Timuçin. "Malvarlığına Karşı İşlenen Suçlarda Değer Azlığı". *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S. 71 (2007): 254-263.

Maraşlı Dinç, Yasemin ve Muhammet Emin Ruhi. "Türk Ceza Kanununda Yağma Suçu". *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11, S. 2 (2018): 86-100.

Meran, Necati. *Hırsızlık, Yağma ve Malvarlığına Karşı Suçlar*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2013.

Özbek, Veli Özer, Doğan, Koray ve Pınar Bacaksız. *Türk Ceza Hukuku Özel Hükümler*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021.

Özbek, Veli Özer ve Serkan Meraklı. "Hırsızlık Suçunda Malın Değerinin Azlığının Tespiti ve Buna Bağlı Olarak Ortaya Çıkan Hukukî Sorunlar". *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 19, S. 1 (2017): 1-42.

Özbey, Özcan. "Yağma Suçunda Daha Az Cezayı Gerektiren Hal ve Etkin Pişmanlık Hükmünün Uygulaması". *Terazi Hukuk Dergisi*, 5, S. 44 (2010): 129-139.

Öztürk, Seyithan ve Fidan Balcı. *Hırsızlık Karşılıksız Yararlanma (Kaçak Elektrik, Su ve Doğalgaz Kullanımı) ve Yağma Suçları*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2020.

Sahillioğlu Baklacı, Sevim. "Yağma Suçu", Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir: Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2020.

Soyaslan, Doğan. *Ceza Hukuku Özel Hükümler*. Ankara: Yetkin Yayınları, 2018.

Şen, Ersan. "Hırsızlık Suçları". *Ankara Barosu Dergisi*, S. 3 (2012): 319-357.

Taneri, Gökhan ve Gani Kamışlı. *Kişilere Karşı İşlenen Suçlar*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2018.

Tezcan, Durmuş, Erdem, Mustafa Ruhan ve R. Murat Önok. *Teorik ve Pratik Ceza Özel Hukuku*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2021.

Özen, Mustafa. *Öğreti ve Uygulama Işığında Ceza Hukuku Özel Hükümler*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2017.

Uçak, Tuğba. "Yargısal İçtihatlar Işığında Alacağın Tahsili Amacıyla İşlenen Yağma Suçu". *Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara: Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2022.

İnternet Kaynakları

https://www.anayasa.gov.tr/tr/kararlar-bilgi-bankasi/.

https://kararara.com/.

https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/.

https://www.kazanci.com.tr/.